

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos *weekend*

Piątek
15 marca 2024
nr 22 (LXXIX)
cena: 20 Kč

REGION
KOLEJNE SEJMIKI
GMINNE ZA NAMI
STR. 3-4

KULTURA
BYĆ SOBĄ
NA SCENIE
STR. 6

ZBLIŻENIA
MISS ŚWIATA
Z POTOKÓW...
STR. 8

»Nie« dla fabryki

PROBLEM: W ubiegłym tygodniu Lutynią Dolną wstrząsnęła wiadomość o rozważanej w Wierzniowicach budowie gigantycznej fabryki. Pola uprawne i zieleń może zastąpić beton, wszystko na powierzchni 280 hektarów. Dlatego też mieszkańcy mówią stanowcze „nie”.

Beata Schönwald

Dziś na wniosek Ministerstwa Przemysłu i Handlu Rada Województwa Morawsko-Śląskiego za-twierdziła rozpoczęcie badania po-wierzchni w pobliżu Lutyni Dolnej pod budowę Strategicznego Parku Biznesowego. To projekt o funda-mentalnym znaczeniu z dużą war-tością dodaną, który może w za-sadniczy sposób pomóc regionowi morawsko-śląskiemu w uporaniu się z transformacją gospodarczą – poinformowało tydzień temu w czwartek województwo. Na tę wiadomość w społeczności wierznio-wickiej zawrzało. Jak się bowiem okazało, chodzi o tereny bezpo-srednio sąsiadujące z gęstą zabu-dową domów jednorodzinnych oraz z obszarem specjalnej ochrony pta-ków Natura 2000. Te same, o które mieszkańcy przed 18 laty stoczyli

zwycięską walkę, gdy miała tam powstać fabryka Hyundaia. Lenka Černochova mieszka w tej okolicy. Kiedy tylko dowiedziała się o problemie, od razu zaczęła dzia-łać. W niedzielę za pośrednictwem mediów społecznościowych zwołała spotkanie w miejscowej gospodzie. Przyszło ok. 200 osób, zjawił się rów-nież wójt Lutyni Pavel Buzek. Po-становiono zawiązać komitet pety-cyjny, na którego czele stanęła pani Lenka. Inicjatywa cieszy się ogrom-nym poparciem. Petycję przeciwko budowie już teraz zadeklarowało się wesprzeć ok. 2 tys. osób. Wielu domaga się ogłoszenia referendum. – Tutaj znajduje się ostatni kawa-łek przyrody, który nam pozostał – Černochova pokazuje rozciągające się na tyłach domów jednorodzin-nych polacie pól, na których pasie się pokażne stado saren. Ptaki śpiewają głośno, budzi się wiosna. – Jeśli po-wstanie tutaj fabryka, wszyscy będą spoglądać na parking lub w same okna hali produkcyjnej – przekonuje, dodając, że są tereny zagrożone

powodzią. Obecnie woda stoi na polach. Dokąd się podzieje, gdy zastąpi je beton? René Widenka mieszka nie-opodal boiska. Wyprowadzenie się z tego miej-sca uważa za ostateczność. – Wierzniowice leżą w dolinie, wszelkie za-nieczyszczenia spływają więc do nas. Po sąsiedztwu mamy elektrow-nię w Dziečmórowicach, kawa-łek stąd biegnie autostrada, po polskiej stronie wybudowano nowe centrum logi-styczne Amazon. Jeśli wyrosnie za naszymi oknami olbrzymia fabry-ka, nie wyobrażam sobie tutaj życia

Fabryka ma powstać na tym polu – pokazuje Lenka Černochova. Fot. BEATA SCHÖNWALD

dla siebie i swoich dzieci. Kto jednak zechce kupić nieruchomość z wido-kiem na przemysłowe obiekty, a je-śli tak, to za ile? Ten dom to dzieło

życia czterech pokoleń – dzieli się swoimi obawami. Ciąg dalszy na str. 2

W środę do podpisanej przed 18 laty umowy odniosło się również Ministerstwo Przemysłu i Handlu RC. – Na podstawie tzw. Deklaracji porozumienia z 2006 roku strefa nie była w przeszłości określona w Zasadach Rozwoju Przestrzennego Województwa Morawsko-Śląskiego jako teren działalności gospodarczej ze względu na pobliski obszar specjalnej ochrony ptaków „Heřmanský stav – Odra – Poolší”. Nowa umowa określa warunki, które pozwolą na przebadanie terenów i ewentualną realizację projektu – przekazano mediom, z tym że chodzi o porozumienie zawarte przez państwo, województwo oraz organizacje ekologiczne.

REKLAMA

Letnie obozy 2024

- sportowe tenisowe
- sportowe badmintonowe
- jeździeckie (dla dzieci od 8 lat)
- Przedszkolaczek (dla dzieci 3–6 lat)

Wykorzystaj swój benefit!

sport vitality +420 601 276 193
www.sportvitality.cz

GL-001

NAJBLIŻSZE SEJMIKI GMINNE PRZED ZGROMADZENIEM OGÓLNYM KONGRESU POLAKÓW W RC

PIOSEK

15
marca
17.00

DOM PZKO

KARWINA

17
marca
17.00

DOM POLSKI

STONAWA

17
marca
16.00

DOM PZKO

BOCONOWICE

17
marca
17.30

DOM PZKO

SUCHA GÓRNA

19
marca
17.00

DOM PZKO

ŁOMNA DOLNA I GÓRNA

20
marca
17.00

PSP ŁOMNA DOLNA

BUKOWIEC

21
marca
18.00

DOM PZKO

Koniec zerowego VAT-u

Tylko do końca marca w Polsce będzie obowiązywała zerowa stawka VAT na podstawowe artykuły spożywcze, takie jak mięso, produkty mleczne, owoce, warzywa i produkty zbożowe. Ministerstwo Finansów zdecydowało, że nie przedłuży okresowego obniżenia stawki VAT.

Łukasz Klimaniec

Wybierając się na zakupy do Polski warto pamiętać, że podstawowe artykuły spożywcze do końca miesiąca kupimy jeszcze w miarę niskiej cenie. Od 1 kwietnia mięso, produkty mleczne, owoce, warzywa i produkty zbożowe zostaną obciążone 5-procentowym podatkiem VAT – tak, jak to było jeszcze w styczniu 2022 roku.

Przypomnijmy, że tzw. zerowa stawka VAT na podstawowe produkty spożywcze została wprowadzona 1 lutego 2022 roku. Miała ona obowiązywać do końca 2023 roku, ale po jesiennych wyborach powołany na krótko rząd Mateusza Morawickiego zdecydował o jej przedłużeniu na kolejne trzy miesiące.

We wtorek Ministerstwo Finansów podjęło decyzję o nieprzedłużeniu po 31 marca 2024 roku okresowego obniżenia stawki VAT na podstawowe produkty spożywcze.

● W polskich sklepach warzywa, owoce, mięso, produkty mleczne i zbożowe do końca marca można jeszcze kupić z zerowym VAT-em. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

»Nie« dla fabryki

Dokończenie ze str. 1

To, co uprzykrza życie mieszkańcom Wierzniowic, dla inwestora stanowi idealne warunki do rozkręcenia wielkiego biznesu. – Przerazają nas rozmiary tego przedsięwzięcia oraz zaskakuje fakt, że sprawa, którą uważaliśmy za rozwiązana raz na zawsze, nagle odżyła – dodaje Widenka, odnosząc się do podpisanej przed 18 laty umowy, z której

wynikało, że miejscowa przyroda pozostanie nietknięta. – Nie znamy żadnych konkretnów, nie wiemy, kim jest inwestor, co chce produkować. Dla nas to był szok, że Lutynia Dolna wróciła do gry. W planach zagospodarowania przestrzennego tereny te figurują jako grunty rolne. Byliśmy przekonani, że chodzi o ich definitywne przeznaczenie – potwierdza Pavel Buzek, dodając, że gmina, czy chce, czy nie, w takich sprawach musi się

podporządkować Zasadom Rozwoju Przestrzennego województwa, które mają zostać zmienione na korzyść inwestora. Wczoraj rano wójt Lutyni Dolnej zapewnił nas, że gmina, aby pójść mieszkaniom na rękę, będzie chciała ogłosić referendum lokalne w sprawie budowy Strategicznego Parku Biznesowego. Radni mają się zająć sprawą na kwietniowej sesji. Dla wierzniowiczan to ostatnia deska ratunku. (sch)

DZIŚ...

15

marca 2024

Imieniny obchodzą: Klemens, Longina, Ludwika

Wschód słońca: 5:47

Zachód słońca: 17:42

Do końca roku: 291 dni

(Nie)typowe święta: Dzień Piekarzy i Cukierników

Przysłówie: „Gdy w marcu deszcz pada, wtedy rolnik biada, gdy słonko jaśnieje, to rolnik się śmieje”

POGODA

piątek

dzień: 14 do 15°C
noc: 2 do 1°C
wiatr: 3-5 m/s

JUTRO...

16

marca 2024

Imieniny obchodzą: Gabriel, Hilary, Izabela

Wschód słońca: 5:44

Zachód słońca: 17:44

Do końca roku: 290 dni

(Nie)typowe święta: Dzień Pandy

Przysłówie: „Hilary zapowiada, jaka pogoda w Wielkanoc przypada”

POGODA

sobota

dzień: 14 do 15°C
noc: 9 do 8°C
wiatr: 4-6 m/s

POJUTRZE...

17

marca 2024

Imieniny obchodzą: Gertruda, Patryk, Zbigniew

Wschód słońca: 5:42

Zachód słońca: 17:45

Do końca roku: 289 dni

(Nie)typowe święta: Dzień Św. Patryka

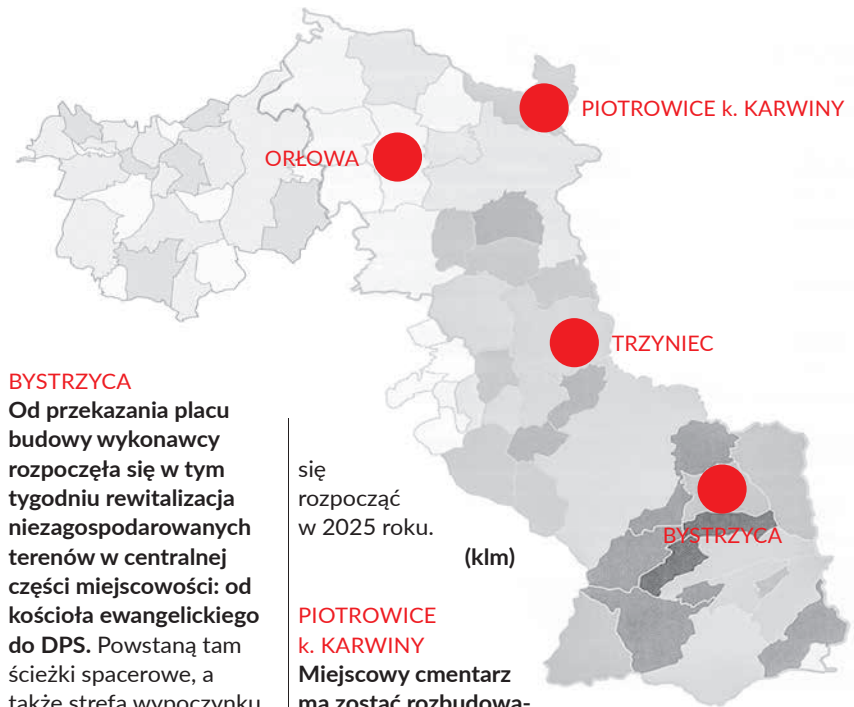
Przysłówie: „Gdy na Gertrudy zjawia się bociany, to wiosna już rychło nastanie”

POGODA

niedziela

dzień: 9 do 10°C
noc: 1 do 0°C
wiatr: 5-7 m/s

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

BYSTRZYCA
Od przekazania placu budowy wykonawcy rozpoczęła się w tym tygodniu rewitalizacja niezagospodarowanych terenów w centralnej części miejscowości: od kościoła ewangelickiego do DPS. Powstaną tam ścieżki spacerowe, a także strefa wypoczynku i relaksu z elementami małej architektury (meble, wiaty). Zieleni zostanie uporządkowana, a teren ukwiecony.

się rozpocząć w 2025 roku.

PIOTROWICE k. KARWINY
Miejscowy cmentarz ma zostać rozbudowany – chodzi o istniejący ogród przylegający do części piotrowickiej nekropolii. Oprócz przygotowania miejsc pochówku projekt tej inwestycji obejmuje budowę nowych kolumbariów. Nowa część cmentarza zostanie połączona z parkingiem, na którym zmieści się ok. 30 pojazdów i drogą dojazdową od strony stawów. Takie rozwiązanie powinno odciążyć parking przy kościele św. Marcina.

ORKŁOWA
Aż 120 miejsc postojowych może powstać w ramach przebudowy garażu parkingowego, w którym aktualnie mieszczą się 154 pojazdy. W efekcie planowanej przebudowy parkingu. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, prace budowlane mogą

miasta i terenach podmiejskich zaplanowana została w maju i czerwcu. Jak poinformowali urzędnicy, pierwszy kontener zostanie postawiony 2 maja, ostatni 29 czerwca. Mieszkańcy Trzynieca mogą wrzucić np. części mebli, dywany, linoleum, materace, sprzęt sportowy, wózki dziecięce itp. Aby uniknąć szybkiego napełniania pojemników zaleca się, żeby większe meble rozbić na części. W ramach zbiórki odpadów niebezpiecznych będzie można oddać rozpuszczalniki, farby, świetłówki, baterie, akumulatory czy sprzęt elektryczny.

TRZYNIEC
Zbiórka wielkogabarytowych i niebezpiecznych odpadów na terenie

Czy będzie mural i... Polska Szkoła Podstawowa?

Mural z góralskimi motywami wzorowany na tym, który został poświęcony Mikołajowi Kopernikowi w Czeskim Cieszynie może powstać w Jabłonkowie. Podczas śródowego sejmiku gminnego burmistrz Jiří Hamrozi przyznał, że malowidło w Czeskim Cieszynie bardzo mu się podoba i jest brane pod uwagę stworzenie podobnego. Sporą część dyskusji zajął temat nazewnictwa polskich szkół i możliwości poprawy nazwy miejscowej placówki ze Szkoły z Polskim Językiem Nauczania na Polską Szkołę Podstawową.

Łukasz Klimaniec

Prezentowana przez Danutę Branną działalność Kongresu Polaków w RC, a także omówienie przedsięwzięć Centrum Polskiego Kongresu Polaków, wywołały na sejmiku gminnym w Jabłonkowie m.in. pytanie o mural, jaki staraniem Centrum Polskiego został namalowany w Czeskim Cieszynie. Mieszkańcy pytali, co trzeba zrobić, by podobne dzieło powstało także w ich miejscowości. Obecny na sejmiku Jiří Hamrozi, burmistrz Jabłonkowa, przyznał, że kontaktował się w tej sprawie z Chrystianem Heczeko z Centrum Polskiego. Wskazał ewentualną lokalizację muralu, a także zdradził, że właściciel budynku, na ścianie której mogłoby znaleźć się malowidło (np. z motywami góralskimi nawiązującymi do tradycji miejscowości), poparł pomysł i wstępnie byłby skłonny nawet sfinansować część przedsięwzięcia. – Ten mural z Kopernikiem w Czeskim Cieszynie bardzo mi się spodobał i myślę, że u nas też coś takiego mogłoby się znaleźć – przyznał. Michała Puczk, wicedyrektor ka Szkoły Podstawowej im. Henry-

● W sejmiku gminnym wziął udział m.in. Jiří Hamrozi, burmistrz Jabłonkowa (drugi z lewej). Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

ka Sienkiewicza z Polskim Językiem Nauczania przedstawiając sytuację placówki oceniła, że szkoły bardzo dobrze się powodzi.

– Jedyne problemy to... za mało pomieszczeń. Uczy się u nas tyle dzieci, że nie mamy się gdzie pogmieścić. Mamy obecnie 304 uczniów. Udało nam się uruchomić placówkę elokowaną w Mostach koło Jablon-

kowa, z czego bardzo się cieszymy. Jest też placówka elokowana w Łomnej Dolnej, w której uczy się już 18 dzieci, a za dwa lata będzie ponad 20. W Mostach koło Jabłonkowa edukację pobiera ośmioro uczniów i została otwarta tylko pierwsza klasa. W następnych latach zamierzamy uruchamiać następne. Na razie nasze ambicje sięgają klas 1.-3. – wyjaśniła.

Bogusław Kaleta podniósł problem nazewnictwa polskich szkół i ich ujednolichenia poprzez zastosowanie godnych i właściwych nazw. Stwierdził, że Jabłonków zgodnie z prawem może się o to starać. Zaskarżył, że np. zarząd MK PZKO w Jabłonkowie lub inna polska organizacja może zwrócić się do gminy, by nadać szkole właściwą jej polską

nazwę poprawiającą przy okazji błędy ortograficzne, jakie znajdują się na obecnej tablicy.

Danuta Branna dziękując mu za mrówczą pracę, jaką wykonał dokonując obszernej analizy tego problemu, stwierdziła, że o zmianie nazw decyduje się na szczeblu lokalnym.

– Rząd nie może nakazać, jak powinny się nazywać szkoły. Jeśli dana społeczność chce zmiany, powinna zacząć działać w tym kierunku – przyznała. Przypomniała, że na zebraniach z udziałem dyrektorów polskich szkół oraz przedstawicieli działających przy nich kł Macie-ry Szkolnej, zdania w tym temacie były mocno podzielone – nie było jednomyślności. Gdyby jednak w Jabłonkowie udało się uregulować kwestię nazwy szkoły mogłoby być to przykład, który inspirowałby innych.

Michała Puczk nie ukrywała, że dyrekcji i nauczycielom bardzo zależy, aby szkoła miała poprawną polską nazwę. – To dla nas ważna sprawa, jesteśmy otwarci na takie działania – zaznaczyła.

Pełnomocnikiem gminy została wybrana Andrea Skupień-Kapsia (została wybrana też wstępnie na delegata na Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków w RC), a jej zastępczynią została Danuta Branna.

25 lat w NATO

Polska nie tylko jest w Pakcie Północnoatlantyckim, ale jest Paktem Północnoatlantyckim – podkreślił marszałek Sejmu Szymon Hołownia podczas wtorkowych obchodów 25. rocznicy przystąpienia Polski do NATO. – Chcemy żyć w pokoju, bo znamy cenę wojny – mówił wicepremier, szef Ministerstwa Obrony Narodowej Władysław Kosiniak-Kamysz. Świętowano w Muzeum Wojska Polskiego na Cytaдели Warszawskiej.

Marszałek Sejmu zwracał uwagę, że Polska i jej obywatele muszą być „ludźmi pokoju” w czasach wojny i niepokoju. – Wojna, jeżeli jest gdzieś obok naszych granic, powinna być miejscem, w którym myślimy o pokoju. Ale nie za wszelką cenę, nie z żadną logiką białej flagi, o której ktoś mówi, że odważa się ją wystawić – oświadczył Hołownia. Nawiązał do słów papieża Franciszka, który w wywiadzie dla szwajcarskiej telewizji oświadczył, że „Ukraina musi mieć odwagę wywiesić białą flagę, by negocjować”.

– Mamy prawo walczyć o swoje, mamy prawo upominać się o sprawiedliwość, mamy prawo chronić nasze dzieci, mamy prawo chronić naszą przyszłość i każdy kto, chciałby tego prawa nadużyć, wystawia je na szwank, musi wiedzieć, że droga mu przysięga się do zapłacić – podkreślił Hołownia.

Marszałek Senatu Małgorzata Kidawa-Błońska wspominała wydarzenia sprzed 25 lat, kiedy Polska wstępowała do NATO, podkreślając, że wówczas „mimo różnic politycznych w tym czasie liderzy wszystkich ugrupowań działali wspólnie”. – Wykazali wielką mądrość i odpowiedzialność – dodała, podkreślając, że tej jedności potrzebujemy także dzisiaj.

Kidawa-Błońska zwracała również uwagę, że „solidarność państw NATO teraz ma szczególne znaczenie”. W tym kontekście podkreśliła, że artykuł 5 Traktatu Północnoatlantyckiego – który stanowi, że każdy atak na któregoś z członków NATO powinien być interpretowany przez pozostałe państwa członkowskie jako atak na nie same – jest bardzo ważny, jednak musimy również pamiętać o artykule 3, który zobowiązuje państwa członkowskie NATO do umacniania swoich własnych i kolektywnych zdolności

obronnych, szczególnie w obliczu wojny na Ukrainie.

Wicepremier, szef MON Władysław Kosiniak-Kamysz, zauważył, że przystąpienie Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego 25 lat temu było „ewidentną konsekwencją niezłomnej i nieustraszonej walki zbrojnej, politycznej i odpowiedzialności cywilnej”. – Dziękuję tym wszystkim, którzy nieustraszenie wierzyli najpierw w odrodzenie, usamodzielnienie, a później w umocnienie, jakim było przystąpienie do Sojuszu – mówił.

Szef MON przypomniał również, że obecnie „Polska przekazuje na obronność ponad 4 proc. swojego PKB”. Jak zauważył, „to jest najlepszy wynik spośród wszystkich państw NATO”.

– To jest wielkie oddanie i pragnę podziękować w imieniu rządu wszystkim obywatelom RP, wszystkim naszym podatnikom, którzy składają się na to, że możemy prowadzić transformację i za wielkie, społeczne przyzwolenie na tę transformację i umacnianie Wojska Polskiego. Chcemy żyć w pokoju, bo znamy cenę wojny – powiedział.

Polska przystąpiła wraz z Czechami i Węgrami do NATO 12 marca 1999 roku. Dokładnie we wtorek minęła 25. rocznica wejścia tych krajów do Sojuszu Północnoatlantyckiego. (PAP)

ZDANIEM... Łukasza Klimania

klimaniec@glos.live

Jak wyobrażaliście sobie drodzy państwo świat w przyszłości, kiedy byliście dziećmi, tudzież nastolatkami? Latające samochody, roboty usługujące ludziom, międzyplanetarne podróże kosmiczne, komunikatory wideo? Zbierająca właśnie dobre recenzje druga część ekranizacji „Diuny” Franka Herberta skłania, by chwilę o tym pomyśleć. W końcu autor powieści o planecie Arrakis i tych wszystkich fantastycznych rzeczach, jakie widzimy dziś w kinie oglądając „Diunę. Część druga”, pisał ją w latach 1963-1965.

Wcale jednak nie trzeba sięgać ani do lat 60. XX wieku, ani tym bardziej końca XIX wieku, gdy światło dzienne ujrzała „Wojna światów” George’a Wellsa (wydana w 1898 roku). Przez ostatnie 20 lat wraz z rozwojem internetu i telefonii komórkowej oraz całym tym gigantycznym skokiem technologicznym z zaskakującą (i budzącą obawy) sztuczną inteligencją (AI), jesteśmy świadkami i uczestnikami postępu, który nie śnił się naszym dziadkom. O ile kiedyś stacjonarny telefon, radiodiodniornik czy pierwszy czarno-biały telewizor robiły furorę i jawiły się jako „cuda nie z tej Ziemi”, to jak wytumaczilibyśmy dziś ludziom żyjącym w latach 30., 40. czy 50. XX stulecia możliwości, jakie daje internet, smartfon, Thermomix czy wirtualna rzeczywistość? Płatność bezgotówkowa? Rozmowa wideo przez telefon z rodziną na drugim końcu świata? System ogrzewania domu sterowany smartfonem? 70 lat temu nikt by to nie uwierzył! Co najwyżej zrobilibyśmy karierę pisząc powieść science-fiction.

Technologia zaskakuje, technologia pomaga i ratuje (np. w medycynie), technologia ułatwia, ale też technologia uzależnia i nieraz traci groteskę. Podgrzewacz na mokre chusteczki do wycierania pupy niemowląt? Aplikacja tłumacząca płacz niemowlęcia na język zrozumiały dla dorosłych? Aplikacja w telefonie umożliwiająca wstawianie swojej twarzy w postaci ze znanych filmów? Podobne przykłady można mnożyć.

Cóż, kiedyś ludzie zachwycali się papierosem dla zakochanych (fifik dla par), szcztoką dla tysiącejących mężczyzn, radem w kapeluszu czy symulatorem miauczenia kota. Dziś się z tego śmiejemy, ale wtedy ktoś całkiem serio uważał, że takie wynalazki mają przysłużyć. A jaka przyszłość jest, sami widzimy teraz. Strach pomyśleć, jaka będzie jutro.

Być sobą na scenie

Wiadomo już, kto wystąpi w finale XVIII Festiwalu Piosenki Dziecięcej 13 kwietnia w Domu Kultury im. Petra Bezruča w Hawierzowie. W piątek przed tygodniem zakończyły się dwudniowe eliminacje do tego wydarzenia. Wzięło w nich udział ok. 150 uczniów polskich szkół podstawowych na Zaolziu. Jurorzy oceniali ich w pięciu kategoriach i 90 punktach programu.

Beata Schönwald

W pierwszy czwartek marca w „Strzelnicy” w Czeskim Cieszyńskim odbyły się przesłuchania solistów kategorii I i II, czyli uczniów klas 1-3. i 4.-6. W piątek swoje umiejętności na scenie zaprezentowali w kategorii indywidualnej uczniowie klas 7-9., prócz tego wystąpiły duety i zespoły wokalne. Śpiewaczy maraton prowadziła Lidia Kosiec, współorganizatorka wielu festiwalowych edycji. – Wszyscy jesteście już finalistami, bo zwyciężyliście w eliminacjach szkolnych, które w wielu placów-

kach zostały zorganizowane – zwróciła się do czekającej na swój występ młodzieży. Z kolei Władysław Josiek, główny organizator tegorocznego koncertu finałowego z ramienia Koła Macierzy Szkolnej przy polskiej szkole podstawowej w Hawierzowie-Błędowicach, jako ukłon w kierunku obecnych na sali pań, postawił na scenie wiadro kolorowych tulipanów oraz złożył im życzenia z okazji przypadającego na piątek ich święta. Eliminacje były wspólnym świętem lubiących śpiewać dzieci i młodzieży. Klaudia Kantor, uczennica klasy 9. polskiej podstawówki w Bystrzycy, jest jedną z nich. – Śpiewanie to moja pasja. Uczęszczam na lekcje śpiewu do szkoły muzycznej

w Trzyczynie, należę do chóru szkolnego – powiedziała „Głosowi”. Wystartowała w dwóch kategoriach – solo i w duecie z Anitą Bielan. – Jakoś wyszło. Myślę, że mogło być gorzej. Przed każdym występem strasznie się denerwuję, ale kiedy stoję na scenie, stres za mnie schodzi i znowu jestem sobą – przekonywała. Występy uczestników czwartkowych i piątkowych eliminacji oceniało jury w składzie: prof. Uniwersytetu Śląskiego Aleksandra Zeman, reżyser muzyczny Jiří Pospíšil, kompozytor muzyki scenicznej Zbyszek Siwek, muzyk Michał Smolan i kompozytor Karol Pyka. Interesowało nas, jak należy się zaprezentować, żeby zaśpiewać w hawierzowskim finale.

Sekstet z Gnojnika. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

– Miły dla ucha głos, poprawna intonacja i poczucie rytmu, to podstawa. Taka osoba powinna też wiedzieć, o czym śpiewa i dać tego wyraz. Do tego dochodzi osobowość. Zdarza się, że ktoś wychodzi na scenę i ta scena cała jest jego, ale są też tacy, którzy potrafią ładnie śpiewać, ale pozostają jakby poza tą przestrzenią. Nie bez znaczenia jest też dobór repertuaru do wieku wykonawcy – stwierdził Jiří Pospíšil. Przyznał, że wyraziście osobistość można było zauważyć w oba dni. W czasie przesłuchań zabrzmiąły dziesiątki polskich piosenek, starych i nowych, mniej lub bardziej znanych, pełnych energii, ale też melancholijnych. Zdaniem organizatora eliminacji, prezesa Polskiego

Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica” Leszka Kaliny, było ciekawie i różnorodnie, choć niektóre utwory, jak np. w piątek „Nic dwa razy” do tekstu Wisławy Szymborskiej, powtórzyły się kilkakrotnie. – Jestem zaskoczony zarówno jakością, jak i liczbą uczestników eliminacji. W tym roku mieliśmy o wiele więcej zgłoszeń niż dwa lata temu, a jakości, nie mówiąc o naszym kochanym Zaolziu, jest bardzo w porządku. Ciągłe jestem przekonany o tym, że warto to robić – skomentował. Bilety na hawierzowski finał XVIII Festiwalu Piosenki Dziecięcej można będzie nabyć za pośrednictwem portalu www.mkshavirov.cz oraz prawdopodobnie również na miejscu.

Cuda nie tylko na Wielkanoc

Klub Kobiet Miejskowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Czeskim Cieszyńskim-Sibicy zorganizował w sobotę trzecią edycję Wystawy Wielkanocnej połączonej ze sprzedażą. Wyroby rękodzielnicze wystawiały miejscowe panie oraz przedstawicielki zaprzyjaźnionego klubu z morawskiego Kojetína. Wystawa rozpoczęła się o godzinie 10.00. Dom Polski PZKO w Sibicy natychmiast po otwarciu wypełnił się zwiedzającymi. Przybyły m.in. członkinie okolicznych klubów kobiet. W świetlicy na gości czekało sześć pań ze swoimi wyrobami. Oferowały pisanki i inne ozdoby wielkanocne, szydełkowane maskotki i zabawki, biżuterię. Imprezę zainaugurowała prezes MK PZKO Irena Kotelek. – Witam państwa na trzeciej edycji naszej Wystawy Wielkanocnej. Nie mamy wielkich aspiracji, aby urządzać duże wystawy jak inne koła na Zaolziu, ta wystawa powstała bardziej z potrzeby serca, żeby pokazać prace i zręczne ręce naszych pań. Inicjatorką wystaw jest Grażyna Šimunek, która nie tylko odwiedza wszystkie ekspozycje czy też spotkania klubów kobiet, ale współpracuje tak-

Wiele osób podziwiała szydełkowane maskotki.

że z Żenským Klubem z Kojetína i z Moraw, była Renata Chudobowa. Mieszka w Prościejowie, dwa razy w roku bierze udział w wystawach sprzedażowych kojetńskiego klubu. – Lubię szydełkować zabawki z wełny, która jest certyfikowana dla małych dzieci i wypełniam je pustym włóknom. Ale całkowicie mnie porwały szydełkowane chusty. Mam taką na szyi – śmiała się pani Renata.

Jedną z pań, które przybyły z Moraw, była Renata Chudobowa. Mieszka w Prościejowie, dwa razy w roku bierze udział w wystawach sprzedażowych kojetńskiego klubu. – Lubię szydełkować zabawki z wełny, która jest certyfikowana dla małych dzieci i wypełniam je pustym włóknom. Ale całkowicie mnie porwały szydełkowane chusty. Mam taką na szyi – śmiała się pani Renata.

Anna Piskiewicz wystawiała ażurowe pisanki. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

Temperatura wosku musi być odpowiednia. Jedno zastrzeżenie – w wosku wystarczy na jedno pociągnięcie – przybliżyła pracochłonną technikę dekorowania jaj. Anna Piskiewicz przyniosła na wystawę ok. 180 pisane, przed Wielkanocą będzie robiła jeszcze kolejne. Potrafi wykorzystać nawet pęknięte jaja – obrabia otwór i do środka wsadza miniaturowego puchatego kurczaka.

(dc)

Janusz Bittmar

W życiu prowadzisz grę z przyjaciółmi i wrogami, ale ufać możesz tylko sobie – twierdzi Yoshii Toranagi w nowej odsłonie serialu „Szogun”. To pozycja obowiązkowa nie tylko dla fanów Japonii.

RECENZJE

SZOGUN

W latach 80. ubiegłego wieku serial „Szogun” z Richardem Chamberlainem w roli głównej był prawdziwym objawieniem i to nie tylko w ramach Telewizji Polskiej ze znakomitym lektorem Tadeuszem Sznukiem, który swoim monotonnym głosem obdarowywał wszystkich bohaterów na planie. Nakręcona z dużym rozmachem ekranizacja powieści Jamesa Clavella doczekała się po czterech dekadach godnego następcy – emitowany od 27 lutego w serwisie Disney+ remake „Szoguna” autorstwa Rachel Kondo i Justina Marksa bije rekordy oglądalności w pełni zasłużenie.

W podejściu wizualnym nastawionym na najdrobniejsze szczegóły twórcom serialu pomagał sam Hiroyuki Sanada, odtwórca postaci lorda Yoshiego Toranagi, walczącego z wrogami z Rady Regentów o władzę absolutną w Japonii w 1600 roku, po śmierci poprzedniego władcy. Japoński aktor znany z takich filmów, jak „John Wick 4”, „Mortal Combat” czy „47 roninów”, mistrz sztuki walki zwanej kyokushin, przede wszystkim jednak ogromny patriota chciał ostrzec się błędów nagminnie popełnianych podczas kręcenia obrazów z historią tego kraju w tle. Produkcji „Szoguna” osobiście konsultowali z nim m.in. wszelkie kwestie związane z kostiumami, tradycjami na dworach regentów, by nie powtórzyć kiksów Hollywoodu, a nowej odsłonie serialu dodać należytego splendoru. – Wszystkie kostiumy wykorzystane w serialu „Szogun” użyczyło ręcznie – zapewnia na oficjalnej stronie Disney+ Carlos Rosario, główny projektant kostiumów. – Takie założenie przysięgi od początku. Dzięki temu ekipa panowała nad wszystkimi szczegółami, w tym jakości i fakturami tkanin, ich kolorami, stylem kostiumów, wykresem i sposobem szycia – dodaje. Pedantycznie twórcy podeszli też do scenografii. W serialu idealnie odtworzono wnętrza zamku w Osace, ogrody, pomieszczenia misji katolickiej i część statku Erasmus. – Na potrzeby pierwszych dwóch odcinków utworzyliśmy tyle scenografii, ile zazwy-

W serialu zadba-no o najdrobniejsze szczegóły. Maczał w tym palce sam aktor Hiroyuki Sanada. Fot. mat. prasowe

czaj wykorzystuje się w kręconym przez trzy miesiące filmie kinowym – opowiada scenografka, Helen Jarvis. Nawet nie będąc znawcą Japonii można dostrzec pieczołowitość, z jaką twórcy podeszli do tematu. W tej materii nowy „Szogun” jest serialem idealnym, który sprawdza się również jako lekcja historii Kraju Kwitnącej Wiśni, tym bardziej że również literackiemu podłożu nie można odmówić dużych ambicji. James Clavell na całe szczęście nie był mitomanem pokroju Karola Maya i tła historycznego nie wyssał z palca. Akcja toczy się dokładnie w 1600 roku, w przededniu wojny domowej, która na kolejne stulecia zdefiniowała Japonię. Z główną rolę w pierwszej wersji „Szoguna” zrzędynował nie kto inny, jak Sean Connery, uznając, że długie tygodnie spędzone w Japonii mogą pozbawić go innych, ciekawszych propozycji filmowych. Skorzystał na tym Richard Chamberlain, stając się idolem kobiet co najmniej na kilka lat. W nowej odsłonie „Szoguna” w postaci angielskiego żeglarza Johna Blackthorne’a, umiejętnie dryfującego w japońskim kotle intryg

politycznych, wcielił się Cosmo Jarvis, znany z serialu „Peaky Blinders”. Jarvis wykorzystuje w serialu zupełnie inne atuty, niż jego poprzednik – jest bardziej dziarski, nieokrzesany, co w kontaktach z miejscowymi budzi wpraw obrzydzenie, a potem ciekawość. Środek ciężkości narracji nowego „Szoguna” leży w japońskim, a nie europejskim postrzeganiu rzeczywistości – to duża zmiana w porównaniu z pierwotną wersją, z którą zapoznałem się po raz pierwszy jako nastolatek. Główny wątek skupia się na relacjach pomiędzy Blackthornem a lordem Toranagą. Obaj wpadli sobie w oko najpierw z przyczyn stricte prozaicznych, by stopniowo odkryć też inne uroki egzotycznej wymiany kulturowej. W nowej wersji większe pole do popisu otrzymała piękna tłumaczka Mariko (Anna Sawai), ostatnia przedstawicielka rodu samurajów uznanych za zdradców. W tym miejscu warto nadmienić, że jeśli ktoś z widzów liczył na kolejną kopię „Gry o tron”, będzie sromotnie zawiedziony. „Szogun” jest zupełnie inną bajką. To epickie widowisko z filozoficznym przesłaniem, z wieloma cytata-

autorstwa mistrzów Wschodu, skupiające się na buddystycznej zasadzie „tu i teraz”. Bardziej leniwe tempo pierwszych trzech odcinków zostaje zakłócone dynamicznym czwartym przystankiem, w którym swoje klimaty znajdują też miłośnicy scen batalistycznych i sztuk walk. Przemoc dawkowana jest z wyczuciem (o ile można w ogóle tak napisać), scen erotycznych mamy jak na lekarstwo (znacznie mniej niż w wersji z Chamberlainem). Serwis streamingowy Disney+ postanowił odkrywać karty stopniowo, kolejne odcinki pojawiają się zatem w ramówce po tygodniu. Finałowe rozstrzygnięcie przewidziano w dziesiątym odcinku zaplanowanym na 23 kwietnia. Dla mnie ten zabieg ma sens, bo idealnie oddaje stare przyzwyczajenia widzów. Skądinąd coraz więcej produkcji trafiających do serwisów streamingowych rezygnuje z trybu „binge-watching”, czyli kompulsywnego oglądania serialu w całości, serwując poszczególne odcinki w tygodniowych odstępach czasowych. Akurat w przypadku „Szoguna” oczekiwanie równa się pożądaniu, tak bardzo udana jest bowiem nowa wersja serialu.

CO SZEPTANE

Joanna Kulig podbija Hollywood. Fot. mat. prasowe

BALDWIN NIEWINNY Poznaliśmy wyrok w głośnej sprawie śmierci na planie filmowym niskobudżetowego westernu „Rust”. Wcielający się w główną rolę, aktor Alec Baldwin, znalazł się poza kręgiem ostatecznego zainteresowania amerykańskiej prokuratury. O nieumyślnie spowodowanie śmierci autorki zdjęć, Halyny Hutchins, oskarżono Hannah Gutierrez-Reed, osobę odpowiedzialną za broń na planie filmowym. Według oficjalnych doniesień, grozi jej do półtora roku więzienia i 5 tys. dolarów grzywny. Wbrew wcześniejszym przypuszczeniom, po tragedii z dnia 21 października 2021 aktorki nie zrezygnowały z dokończenia produkcji. Western

został dopięty na ostatni guzik w zeszłym roku, nie wiadomo tylko, kiedy pojawi się w dystrybucji i czy nie trafi od razu do któregoś z serwisów streamingowych. Kłątwa robi swoje.

HBO MAX ŚLADAMI NETFLIXA Jeśli już mowa o serwisach streamingowych, to do rezygnacji z możliwości współdzielenia konta szykuje się również HBO Max. Takie informacje wyciekły z centrali Warner Bros, która zainspirowana Netflixem chce uprzykrzyć życie swoim odbiorcom. Na chwilę obecną współdzielenie konta nie podlega żadnym kontrolom, w praktyce wystarczy więc zapłacić miesięcznie za jeden abo-

nement i hasło udostępnić kolejnym znajomym. Podobnie jak w przypadku Netflix, również władze HBO Max najpierw spróbują przetestować nowe przepisy na największych rynkach, do Polski i Republiki Czeskiej nowości trafi więc z lekkim opóźnieniem. Martwić powinni się jednak klienci z Ameryki Południowej, Australii czy Francji, gdzie HBO Max cieszy się ogromną popularnością.

JOANNA KULIG WŚRÓD PILOTÓW Jeśli szukacie polskiej aktorki w aktualnej światowej produkcji, to w Pop Arcie mam dla Was jedną propozycję nie do odrzucenia. W serwisie Apple TV+ można oglądać znakomity serial „Władcy przestworzy”, wyprodukowany przez Stevena Spielberga i Toma Hanksa, w którym pojawiła się Joanna Kulig. Ekranizacja książki Donalda L. Millera o tym samym tytule opowiada o losach pilotów z 8. Armii Powietrznej Stanów Zjednoczonych, która wykonała 27 operacji bombowych nad Europą w czasie II wojny światowej. To w zasadzie zwieńczenie trylogii, na którą składają się „Kompania braci” i „Pacyfik”. W pierwszym serialu śledziśmy losy piechoty w czasie II wojny światowej, w drugim walkę na morzu.

Miss Świata z Potoków to taka » nasza « dziewczyna

Potoki to spokojna, oddalona od ruchliwego centrum część Nawsia, położona blisko granicy z Milikowem. Stamtąd wywodzi się rozgałęziona rodzina Pyszków, do której należy także świeżo upieczona Miss World 2024 Krystyna Pyszko. Dziś w Potokach stoi pięć domów należących do rodziny Pyszków. W jednym z nich mieszka ojciec Krystyny – Jan i jej dziadkowie.

Danuta Chlup

Ze strony ojca na finał wyborów Miss World do Mumbaiu poleciała czteroosobowa „delegacja”: on sam ze starszą córką Haliną oraz jego siostra Danuta z córką Magdaleną.

– Decyzja, że polecimy, zapadła dość późno, na szybko załatwialiśmy wizy – przyznaje Danuta Niedoba, która z zawodu jest nauczycielką i pracuje w polskiej szkole w Jabłonkowie. – Ale powiedzieliśmy sobie, że taka okazja zdarza się tylko raz, a że jesteśmy ze sobą blisko i mamy świetne relacje, postanowiliśmy naszą Krysię wesprzeć. Wielkim motorem, by tam pojechać, była moja córka – Magdalena Sikora, która pracuje w polskim przedszkolu przy ul. SNP w Trzyńcu. Magdalena od samego początku jest wielkim fanem swojej kuzynki i razem z dziećmi wzięła udział we wspieraniu przez Krystynę projekcie „Save the tiger”, którego celem jest ratowanie tygrysów w Indiach.

„Delegacja” Pyszków poleciała do Mumbaiu z Pragi przez Stambuł. Wracali przez Dubaj. Podróżom w obie strony towarzyszyły utrudnienia, jak chociażby kilku-nastogodzinne opóźnienie samolotu wylatującego ze Stambułu. Ale najważniejsze, że wszyscy na czas dotarli do Indii, a później szczęśliwie wrócili do domu.

Do Mumbaiu przylecieli w czwartek. Z Krystyną, która razem z pozostałymi finalistkami przebywała w Indiach już od trzech tygodni, nie mieli prawie żadnego kontaktu. Finalistkom nie wolno było bowiem używać komórek – do nikogo dzwonić ani pisać w trakcie całodziennych prób.

– Dziewczyny były bardzo zapracowane, ocenianie przez jurorów były różne elementy: sport, talent, prezentacja stroju narodowego, własnego modelu, były rozmowy na różne tematy, spotkania oraz przedstawienie swojego projektu charytatywnego – wyjaśnia Niedoba. – Nasza „rozmowa” wyglądała tak, że kiedy Krysia na Instagramie wstawiała posty o tym, co robią, my je lajkowaliśmy. Dzięki temu wiedzieliśmy, że ją śledzimy.

Emocje w Mumbaiu...

W sobotę rano, w dzień finału, rodzina dowiedziała się, że Krysia jest chora. Temperatura skoczyła do 40 stopni. Wszyscy byli pełni obaw, czy do wieczora jej stan poprawi się na tyle, aby mogła uczestniczyć w gali i dobrze się na niej zaprezentować. Na szczęście się udało – nikt postronny nie zauważył, że nie jest w stu procentach w formie.

– Tylko my, którzy ją znamy, poznaliśmy po głosie, że nie jest cał-

● Rodzinne zdjęcie po wyborze Miss World (od lewej): Danuta Niedoba, Magdalena Sikora, Krystyna Pyszko i jej siostra Halina. Fot. ARCZ RDZINY

● ● ●

Hindusi, którzy siedzieli obok nas, byli bardzo otwarci, serdeczni i życzliwi. Kiedy widzieli, że wygrała nasza dziewczyna, cieszyli się razem z nami

Danuta Niedoba, ciocia Krystyny Pyszko

kiem w porządku – przyznaje pani Danuta.

Pomimo nie najlepszego samopoczucia Krystyna Pyszko oczarowała jurorów swoją postawą, urokiem, a przede wszystkim działalnością charytatywną.

Emocje rosły proporcjonalnie do tego, jak zaważało się grono kandydatek do tytułu Miss World.

– Najpierw wybrano najlepszych czterdziestu finalistek z czterech kontynentów. Później z czterdziestu wybrano po trzy osoby z każdego kontynentu, w sumie dwadzieścia dziewczyn. Następnie liczba zmniejszyła się do ośmiu, a w ostatniej rundzie zostały już tylko cztery, po jednej z każdego kontynentu. Krysia została wybrana z Europy. Wtedy każdej z kandydatek zadano pytanie: „Dlaczego właśnie ty powinnaś zostać Miss World?” Krystyna bardzo pięknie mówiła o tym, że chciałaby wspierać edukację dzieci z krajów trzeciego świata. Mówiła, że każde dziecko ma swoje marzenia i chciałoby je spełniać. W miarę, jak rośnie i dojrzewa, marzenia się rozwijają. A podstawą do ich spełniania jest edukacja – opowiada Danuta Niedoba.

Na widowni obecne były trzy grupy osób wspierających kandydatkę z Republiki Czeskiej: dwie rodziny (ze strony ojca i ze strony matki)

oraz ekipa Miss Czech Republic na czele z jej dyrektorką Taťaną Makarenko. Emocje sięgnęły zenitu, kiedy prezydentka Miss World Julia Morley ogłosiła wyniki.

– Moment, gdy usłyszeliśmy, że Krysia została najpiękniejszą kobietą świata, był nie do opisania. Była to radość, szczęście, niewiarygodne uczucie, popłynęły łzy. Hindusi, którzy siedzieli obok nas, byli bardzo otwarci, serdeczni i życzliwi. Kiedy widzieli, że wygrała nasza dziewczyna, cieszyli się razem z nami – mówi z przejęciem Danuta Niedoba. Dodaje, że niełatwo było się dopchać do Krystyny, aby ją uściskać, złożyć życzenia i zrobić sobie z nią zdjęcie, ponieważ od razu otoczyły ją media i ochroniarze. Na szczęście się udało. To był jedyny krótki moment, który krewni nowo panującej Miss World mogli spędzić w Indiach razem z nią.

Danuta Niedoba wyraża się o swej bratanicy w superlatywach: – Krysia jest skromna, mądra, inteligentna, nie zadziera nosa, zawsze jest skora do pomocy innym. Ma bardzo bliskie relacje z dziadkami i całą rodziną ze strony ojca. Choć jako modelka ma bardzo napięty grafik, stara się przyjeżdżać do Nawsi na rodzinne spotkania oraz święta Bożego Narodzenia. Zawsze rozmawia z nami gwarą.

● W Potokach stoi kilka domów należących do rozgałęzionej rodziny Pyszków.

● Danuta Niedoba opowiedziała nam o wyjeździe do Indii. Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

...oraz w Nawsiu i Trzyńcu

Ta część rodziny, która nie poleciała do Indii, trzymała kciuki za kandydatkę do tytułu Miss World na odległość.

– Wszyscy bardzo przeżywaliśmy finał Miss World, były ogromne emocje – przyznaje Irena Rajska, krewna Krystyny Pyszko, która również mieszka z rodziną w Potokach. To kolejna nauczycielka w tej rodzinie – uczy w polskiej szkole w Wędrynie.

– Na tę okazję kupiliśmy duży ekran, żeby mieć jak najlepsze doznania z oglądania. W trakcie wyśpiej Miss World kontaktowaliśmy się przez komunikator z krewnymi, którzy byli na miejscu w Indiach. Nie było łatwo w ogóle ustalić, na jakim kanale poleci transmisja. Ale udało nam się znaleźć stream w Internecie. W naszym domu oglądał raz wyборы miss osiem osób. Wiem, że również kuzyn z rodziną zza potoka oglądał transmisję. To była niesamowita radość.

Irena Rajska również nie szczędzi pochwał pod adresem Krystyny: – Krysię spotykałam na imprezach rodzinnych, w czasie odwiedzin u babci w Potokach. Jest przesympatyczną i inteligentną dziewczyną.

Na wyniki Miss World czekano z napięciem także w Trzyńcu, gdzie Krystyna Pyszko mieszkała i uczęsz-

czała do szkół: najpierw do Kościelnej Szkoły Podstawowej, później do Gimnazjum.

Wiera Pastorkowa, ucząca w Gimnazjum języka niemieckiego, przekonuje, że nauczyciel zapamiętuje zwykle tych uczniów, którzy się wyróżniają – czy to pozytywnie, czy też negatywnie. W przypadku Krystyny Pyszko chodziło o pierwszą opcję.

– Przez sześć lat uczyłam Krystynę języka niemieckiego. Zapamiętałam ją jako dziewczynę inteligentną, sympatyczną, grzeczną i sumienną. Już od pierwszej klasy sześciolletniego gimnazjum wyróżniała się tym, że była wysoka, szczupła, ładna. W kolejnych latach jej uroda rozkwitała i Krystyna zaczęła się poświęcać modelingowi. Często była nieobecna w szkole, dlatego umawialiśmy się na dodatkowe egzaminowanie. Muszę powiedzieć, że nigdy nadużywała argumentu, że jest modelką i jeździ po świecie, wywiązywała się z obowiązków i naszych ustaleń. Była bardzo dobrą uczennicą. Zachowywała się naturalnie, była koleżeńską, wiem, że do dziś utrzymuje kontakty z niektórymi koleżankami z klasy, choć ma teraz bardzo mało czasu. To taka „nasza” dziewczyna. Jesteśmy z niej dumni, dołączyła do grona naszych maturzystów, którzy odnieśli sukces – takich jak Albert Cerný czy Arthur Sniegón. ▲

Zagrali pierwsze skrzypce

Rok temu miał swoją premierę. W środę postanowili go powtórzyć. Mowa o Dniu Polskim w Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie, którego reżyserami i głównymi bohaterami byli polscy uczniowie tej placówki.

Beata Schönwald

Polskojęzyczna młodzież przygotowała dla swoich czeskojęzycznych kolegów konkursy. Uczestniczyło w nich po 10 przedstawicieli każdej klasy. Na pięciu różnych stanowiskach rozwiązywali zadania z zakresu muzyki, sportu, historii, geografii oraz grali w „Pexeso”, w którym należało połączyć pasujące do siebie pojęcia, takie jak stolica Polski i Warszawa czy znany polski kompozytor i Fryderyk Szopen.

Pytania do poszczególnych konkurencji polscy uczniowie wymyślili wspólnie na zasadzie burzy mózgów. Przy stoisku geograficznym należało narysować mapę Polski oraz usytuować na niej najważniejsze miasta, a w zakresie historii wykazać się chronologiczną znajomością poszczególnych polsko-czeskich wydarzeń.

Trzecioklasistka Karolina Jochymek również brała udział w tych przygotowaniach. Prócz tego namalowała plakat zachęający do uczestnictwa w tym wydarzeniu, w domu upiekła z mamą pizę, a w środę wcieliła się w rolę pilotki.

– Razem z Dorotą Szotkowską dbamy o to, żeby uczniowie poszczególnych klas pojawili się na czas na konkursowych stanowiskach. W tak zwanym międzyczasie dostarczamy

● Przy stanowisku sportowym. Fot. BEATA SCHÖNWALD

na miejsce smakołyki, kierując się zasadą, że tam, gdzie jest jedzenie, ludzie dobrze się czują – powiedziała „Głosowi” uczennica.

Z jej obserwacji wynikało, że czeskim kolegom konkurs się podoba, a do języka polskiego podchodzą bardzo pozytywnie. – Wychodzą uśmiechnięci, a na poszczególnych stanowiskach jest wesoło, kiedy próbują mówić po polsku – zauważyła Karolina.

Ondřej Himlar z klasy 1c stwierdził, że chociaż znaczenia niektórych polskich słów można się domyślić, są takie, które z niczym się nie kojarzą. – Z językiem polskim nie mam kontaktu. Czasem tylko słyszę, jak po polsku mówią koledzy z klasy. Taki Dzień Polski to na pewno dobry pomysł – ocenił.

Dla polskojęzycznych uczniów, którzy na co dzień są w szkole w zdecydowanej mniejszości, impreza, w której grają pierwsze skrzypce, jest satysfakcją. – W klasie mówimy z czesкими kolegami po czesku, więc kiedy mamy taki swój dzień cały po polsku, czujemy się dowartościowani – dodaje Karolina Jochymek.

Zdaniem czuwającej nad całością wicedyrektorki Akademii Handlowej Beaty Hupki, celem Dnia Polskiego jest pogłębienie relacji między polskimi i czesкими uczniami, promowanie języka polskiego i Polski. Motto imprezy brzmi „Tacy sami, chociaż inni”. Na co dzień tej odmienności raczej nie widać. W środę polscy uczniowie byli jednak dobrze rozpoznawalni, ponieważ przyszli do szkoły ubrani na biało-czerwono. ▲

Pomysły zamknięte w klatce

Po raz piętnasty w historii wystaw prac uczniów Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie, odbywających się pod nazwą „Przenikanie”, spotkali się w środę na wernisażu w Wielkiej Galerii Teatru Cieszyńskiego ich autorzy, rodzice, krewni i nauczyciele. Tegorocznym tematem, a zarazem tytułem ekspozycji jest „Klatka”.

Aby spotęgować wymowę poszczególnych dzieł młodych twórców i ich nauczyciela Władysława Kubienia, panele zostały tak ustawione, by również ich odbiorcy znaleźli się w domniemanej klatce. Jej wnętrze cechuje jednak różnorodność co do stosowanej techniki i realizowanego pomysłu. Są więc rysunek, malarstwo, fotografia, obiekty tworzone w rozmaity sposób.

Swoją twórczość prezentuje 30 autorów. – Pojawilo się kilka bardzo ciekawych pomysłów. Żeby być krytycznym, to młodzież zawiodła mnie trochę pod tym względem, że

● Wernisaż 15. edycji „Przenikania” odbył się w środę.

bardzo wiele osób podeszło do klatki w stereotypowy sposób. Mamy więc klatkę z ptaszkiem, klatkę piersiową itp. Myślę, że można było poszukać innych rozwiązań, paraleli, czym ta klatka może dla nas być – przyznał w rozmowie z „Głosem” nauczyciel wychowania plastycznego i organizator wszystkich dotychczasowych edycji „Przenikania”.

Za ciekawy uznał na przykład pomysł klatki-gorsetu, klatki w postaci nałożonych na siebie warstw geograficznych, świecącej klatki czy elektronicznego papierosa jako klatki. Jak zaznaczył, nie zawsze jednak pomysł szedł w parze z sumiennym wykonaniem, choć to również się zdarzało. – Jest tutaj kilka prac, które podziwiam za

Fikcyjny biznes też kosztuje

● Polscy uczniowie prezentowali swoją fikcyjną firmę Nobreak. Fot. BEATA SCHÖNWALD

Przód tygodniem Akademia Handlowa w Czeskim Cieszynie zamieniła się w przestrzeń handlową. Dzieje się tak co roku, kiedy szkoła organizuje kolejną edycję Targów Firm Symulacyjnych. Odbyły się one już po raz 26.

– Cztery firmy wystawiła nasza szkoła, pozostałe przejechały do nas z Ostrawy, Orlowej, Przerowa, Frydku-Mistku i ze Słowacji. Targi mają charakter konkursu. Cztery kategorie ocenia fachowe jury, a o zwycięzcach piątej decydują uczniowie naszej placówki, głosząc na w ich opinii najlepsze stoisko – przybliżyła wicedyrektorka Akademii Handlowej w Czeskim Cieszynie Beata Hupka.

Walka toczyła się w kategoriach: 4-minutowa prezentacja elektroniczna, przedstawienie firmy w 90 sekund w języku angielskim, logo i slogan oraz top produkt. W tym samym czasie w klasach odbywały się warsztaty prowadzone przez wykładowców karwińskiego Wydziału Handlu i Przedsiębiorczości Uniwersytetu Śląskiego w Opawie na tematy związane z prowadzeniem biznesu czy działaniami marketingowymi. Tematy dostosowane

były do materiału przerabianego w danej klasie.

Swoje stoisko na tegorocznych Targach Firm Symulacyjnych mieli również polscy uczniowie z klasy 3c. Ich firma nosi nazwę Nobreak, co po polsku oznacza „bez przerwy”. – Nobreak to firma specjalizująca się w sprzedaży produktów dla sportowców, które stymulują budowanie tkanki mięśniowej. W ofercie mamy budynie proteinowe i suplementy diety – informowali dyrektor Sławo i siedzący po jego lewej ręce Franio. Jak zaznaczyli, sprzedaż prowadzą za pośrednictwem e-shopu oraz w klasycznych sklepach, które otworzyli w Pradze, Ostrowie, Brnie i Czeskim Cieszynie. – Mamy reklamy w siłowniach, więc każdy nas zna i każdy wie, że to my jesteśmy najlepszą firmą działającą w tej branży – zdradziła rzeczniczka Dorka.

Na przedmiecie firma symulacyjna polsko-czeska klasa 3a podzielona jest na dwie grupy. Każda prowadzi swoją własną fikcyjną działalność gospodarczą. – Działamy w 10 osób, przy czym każdy z nas odpowiedzialny jest za jakąś konkretną działkę – wyjaśniła przedstawicielka firmy Nobreak. (sch)

● Na wystawie każdy znajdzie dla siebie coś interesującego. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

warsztat, pomysł i pieczołowitość. To seria czterech psychoklatek Agaty Molin, która świadczy o tym, że autorka przemyślała to zagadnienie i przedstawiła w ciekawy sposób. Bardzo dobre są też rysunki Karoliny Suszki, która operuje kreską w prosty sposób, tworząc labirynt, który – jeśli nie ma wyjścia albo posiada tylko jedno – też jest klatką.

Pod względem pomysłu i dobrze wykonanego rzemiosła na uwagę zasługuje również obiekt bez tytułu Dominika Lugscha – ocenił Władysław Kubień. Wystawa „Klatka” polskich gimnazjalistów będzie czynna do 26 bm. Polecając ją, można mieć pewność, że każdy znajdzie w niej coś dla siebie. (sch)

OFERTA

HOKEJ – **ĆWIERCINAŁ EKSTRA-LIGI:** Trzynieć – Cz. Budziejowice (niedz., 15.00; pon., 17.00) **PIŁKA NOŻNA – FORTUNA LIGA:** Karwina – Cz. Budziejowice (sob., 15.00), Pardubice – Ostrawa (niedz., 15.00). **MŚLF:** Trzynieć – Karwina B (sob., 10.15), Ostrawa B – Uniczów (niedz., 10.15, Bazale). **DYWIZJA F:** Wracimów – Bogumin (sob., 10.15), Polanka – Hawierzów (niedz., 15.00). **M. WOIEWÓDZTWA:** Stonawa – Cz. Cieszyn, Datynie Dolne – Koberczyce, Slavia Orlowa – Oldřišov (sob., 15.00). **MP FRYDEK-MISTEK:** Chlebowice – Miłkówek, Pržno – Śmitówice B/Niebory B, Mosty k. J. – Noszowice, Czeladna – Bukowiec (sob., 15.00), Piosiek – Nawisie, Metylowice – Gródek (niedz., 15.00). (jb)

Spotkajmy się 18 stycznia 2025

Z powodu braku śniegu nie udało się rozegrać drugiej edycji Pucharu „Beskidu Śląskiego” w slalomie alpejskim, ale organizatorzy zarezerwowali termin na 2025 rok. Wszyscy chętni powinni już teraz zapisać sobie w kalendarzach datę 18 stycznia. Planowany w tym roku 2. Puchar „Beskidu Śląskiego”, czyli zawody dla wszystkich miłośników narciarstwa alpejskiego, którym wiek nie pozwala na start w tradycyjnym Zjeździe Gwiazdzistym przeznaczonym dla uczniów polskich szkół podstawowych, został definitywnie odwołany ze względu na brak śniegu. – E-maile z taką informacją rozesłaliśmy właśnie do wszystkich uczestników, którzy zgłosili się do zawodów – przyznaje Arnold Sikora, kierownik zawodów, wiceprezes PTTS „Beskid Śląski” ds. sportowych. Wysyłając wiadomość na adres: asdenas@se-znam.cz można także zwracać się o zwrot opłaty startowej. (klm)

Jarábek wyleciał

Czara goryczy się przelała – we wtorek władze MFK Karwina zwolniły trenera Juraja Jarábka. Powodem są bardzo słabe wyniki zespołu i brak perspektyw na ich poprawę. Słowacki szkoleniowiec prowadził graczy z Karwiny niespełna sześć miesięcy, ale bez powodzenia. W ostatnich sześciu meczach pod jego wodzą drużyna zdobyła tylko jeden punkt (pięć porażek i jeden remis) i zajmuje w tabeli ostatnie miejsce. Wtorkowy trening poprowadzili wspólnie trenerzy trzecioligowego zespołu B, Marek Bielan i Radim Grussmann, którzy zasiadają na ławce trenerskiej w najbliższym sobotnim, niezwykle ważnym spotkaniu – MFK Karwina podejmie na własnym stadionie Czeskie Budziejowice. To szalenie ważny mecz dla obu drużyn, bowiem sąsiadują ze sobą

• Słowacki szkoleniowiec prowadził graczy z Karwiny niespełna sześć miesięcy, ale bez powodzenia. Fot. mfkkarwina

w tabeli – Karwina zamyka stawkę z dorobkiem 16 punktów, a klub z Czeskich Budziejowic ma tylko o dwa punkty więcej. Wygrana piłkarzy z Karwiny pozwoli zachować im szansę na pozostanie w lidze. Ewentualna porażka może przesądzić o ich losie – strata do bezpiecznej strefy wzmocni wówczas do pięciu punktów. Początek meczu z Czeskimi Budziejowicami o 15.00. (jb, klm)

Barażowa furtka Polaków

Nie brzmi to najlepiej, ale mecz polskich piłkarzy z Estonią to najważniejsze wydarzenie tego roku w polskim futbolu. Po kiepskich eliminacjach do mistrzostw Europy 2024 piłkarze skazali się (a przy okazji nas, kibiców) na barażu, w których pierwszym rywalem będzie właśnie Estonia. To spotkanie już w czwartek 21 marca.

Łukasz Klimaniec

Zapomnijmy o przeszłości, a przede wszystkim o tym, że z grupy eliminacyjnej, jaką los przydzielił polskiemu piłkarzom, sztuką było nie awansować do rozgrywanej w Niemczech najważniejszej imprezy piłkarskiej Starego Kontynentu. Także o tym, że lepsi w eliminacjach okazali się gracze z Albanii i Czech, a Polacy zajmując trzecie miejsce dostali szansę skorzystania z furtki, jaką są mecze barażowe. Nie zaprzatamy sobie głowy myślą, że łatwiej byłoby przełknąć konieczność gry w barażach, gdyby w grupie Polacy uplasowali się za Anglią i Włochami lub za Francją i Holandią, czyli uznanymi piłkarskimi firmami.

Wczoraj Michał Probiez, trener polskiej reprezentacji, ogłosił skład na starcie z Estonią, która – umówmy się – nie jest piłkarską potęgą, a bilans bezpośrednich meczów przemawia na korzyść biało-czerwonych (6 spotkań, 5 zwycięstw Polski, 1 wygrana Estonii, bilans bramkowy 12:3 dla Polski). Jako że – cytując ekspertów – „na tym etapie nie ma słabych drużyn”, Estonii w żadnym wypadku nie wolno zlekceważyć. Dla 51-lletniego Michała Probieza, który posadę selekcjonera objął 20 września 2023 roku, to najważniejszy mecz w trenerskiej karierze, choć sam szkoleniowiec nie chce tego przyznać.

• Dla 51-lletniego Michała Probieza, który posadę selekcjonera objął 20 września 2023 roku, starcie z Estonią to najważniejszy mecz w trenerskiej karierze. Fot. PZPN

– Jak nie wygramy z Estonią, to drugi mecz będzie spotkaniem towarzyskim, a nie żadnym finałem – stwierdził otwarcie Michał Probiez w rozmowie z „Przeglądem Sportowym”. Dlatego zapowiedział, że zbierze grupę najlepszych piłkarzy, z których wybierze najsilniejszą jedenastkę. Ta będzie musiała wziąć odpowiedzialność za wynik i awans. – Żadnego kombinowania nie będzie – podkreślił. Zapowiedział jednocześnie, że nie planuje dokonać rewolucji w kadrze, ale spróbuje wprowadzić kilku nowych piłkarzy – wszystko po to, by reprezentacja była jeszcze silniejsza.

– Wiem, że wszyscy czekają na wymianę pokoleniową, nową drużynę, ale teraz liczy się tylko marzec i mecz z Estonią. Nie interesuje mnie, kto ile ma lat, tylko w jakiej jest formie i awans do mistrzostw Europy – zaznaczył polski selekcjoner. Co ciekawe, przed odkryciem kart Michał Probiez tajemniczo mówił o jednej dużej niespodziance w powołaniach, twierdząc, że „taki gracz potrzebny jest akurat na takie mecze”. W internecie od razu zaroilo się spekulacji, a najzabawniejszą sugestią było wskazanie... Igi Świątek, która w ramach rozgrzewki przed

meczem w Indian Wells podbiła na trawniku piłkę, jak wytrawny piłkarz (nagranie z tej niecodziennej rozgrzewki polskiej tenisistki zrobiło furorę w sieci).

Mecz barażowy Polski z Estonią zostanie rozegrany w czwartek 21 marca na stadionie PGE Narodowym w Warszawie o 21.00. Jeśli Polacy wygrają, to we wtorek 26 marca zmierzą się w finale barażów ze zwycięzcą potyczki Walia – Finlandia. W przypadku porażki z Estonią 26 marca biało-czerwoni zagrają towarzysko z przegranym starcia Walia – Finlandia.

Solidna Iga Świątek

Był dobry tydzień dla Igi Świątek – najlepsza polska tenisistka prezentowała świetną dyspozycję w turnieju WTA 1000 w kalifornijskim Indian Wells, pokonując najpierw Czeszkę Lindę Noskówną 6:4, 6:0, a następnie w śróde zawodniczkę z Kazachstanu Julię Putincową 6:1, 6:2.

– Tempo tego meczu było inne, niż w poprzednich rundach – mówiła w pomeczowej rozmowie z Canal Plus Iga Świątek. – W starciu z zawodniczkami, które grały bardzo szybko, czasami trzeba się jeszcze bardziej skupić, żeby przestawić się na trochę wolniejszą grę. Chciałam być solidna, a tutaj trzeba było być cierpliwym – zaznaczyła.

Co ciekawe, Julia Putincewa wobec świetnej gry Igi Świątek była bezradna, więc próbowała pozasportowych wybiegów i swoim zachowaniem starała się zdekoncentrować Polkę, zachowując się nieelegancko – podskakiwała przy serwisie Polki, próbowała serwować z dołu, ostentacyjnie cieszyła się z

• Iga Świątek na kalifornijskich kortach dotarła do ćwierćfinału. Fot. Facebook.com/Swiatkiga

każdego przełamania. Na liderce światowego rankingu nie zrobiło to jednak większego wrażenia. – Chciałam zachować spokój, gdy zaczęła próbować różnych sztuczek

– stwierdziła polska tenisistka, która minionej nocy w ćwierćfinale Indian Wells zmierzyła się z Caroline Wozniacki. Wynik tego spotkania znajdziecie na głos.live. (klm)

pre-teksty i kon-teksty /308/

Krzysztof Łęcki

Idy marcowe

Idy marcowe to w kalendarzu rzymskim środek miesiąca, piętnasty dzień marca. W 44 roku p.n.e. zaszyteltowano w senacie Juliusza Cezara. Miał on zrozpaczony zapytać „Et tu Brute contra me?” (I ty Brutusie, przeciwko mnie?). No cóż, w polityce, także nam współczesnej, Brutusów (przyjaciół, ba synów), którzy wbijają nóż w plecy, nie brakuje. Wreszcie, jak przekazuje Peter Travers w piśmie „Rolling Stone” – „Juliusz Cezar mógłby się sporo nauczyć o wbijaniu noży w plecy z »Id marcowych«, świetnego, boleśnie zabawnego moralitetu zanurzonego w pozbywaniu się złudzeń związanych z epoką Obamy”.

II

Pisałem już kiedyś w felietonie dla „Głosu” o książce (i filmie) „Barwy kampanii”. Chodziło w nim (nich) – dodam – o kampanię polityczną, wyborczą, a nie o sezon piłkarski, który też określają dzisiaj sportowi komentatorzy jako kampanię. Dzieje książki pod tym tytułem (anonimowego autora, rok wydania 1996) były na tyle szczególne, że jeden szczegół przypomnę. I tak oto „podczas kampanii prezydenckiej w 1996 roku na sam szczyt list bestsellerów wybiła się pewna powieść z kluczem. Nikt nie znał autora, za to klucz do powieści został błyskawicznie rozszyfrowany przez wszystkich, którzy pamiętali poprzednie wybory. Pierwowzorami bohaterów byli urzędujący prezydent, jego żona oraz liczne osoby zaangażowane w pełną skandalów kampanię, w wyniku której objął urząd. (...) Recenzent z niedzielnego wydania »New York Timesa« nazwał tę powieść mistrzowskim opisem rzeczywistości politycznej (...). I jednocześnie nadał autorowi książkę miano »przebiegłego złodzieja«, tak zdaje się na scenie i ekranie do politycznej rzeczywistości USA, wskazuje podobieństwa

III

Film „Idy marcowe” (reżyseria George Clooney, 2011) także rozgrywa się w scenarii kampanii wyborczej. Gra idzie o najwyższą stawkę – o urząd prezydenta Stanów Zjednoczonych; Cesarza Zachodu, jak nazywał tę prezydenturę jeden z filozofów. Obsada jest gwiazdorska, a główną rolę człowieka od public relations gra Ryan Gosling. Oprócz niego występują George Clooney, Philip Seymour Hoffman, Paul Giamatti i Evan Rachel Wood. W przypadku „Id marcowych” pierwowzorem była wystawiana w Nowym Yorku i Los Angeles sztuka „Farragut North”. Jej autor Beau Willimon porównując to, co dzieje się na scenie i ekranie do politycznej rzeczywistości USA, wskazuje podobieństwa

mu na sucho. Literacki łup zidentyfikowano już w kilku wcześniejszych recenzjach: wszystko – »infrastruktura emocjonalna«, technika narracyjna, nawet rytm wypowiedzi narratora – zostały wzięte z »Gubernatora«. A przecież „Gubernatora” (tytuł oryginalny „All the Kings’s Man”) napisał Robert Penn Warren w roku... 1946. „Barwy kampanii” zekranizował Mike Nichols, film wszedł na ekrany kin w roku 1998. Widać jak niewiele się w mechanizmach polityki zmieniło. I jak mało z niej rozumiemy. Weźmy film „Fakty i akty” (grali m.in. Dustin Hoffman, Robert de Niro, Anne Heche) – pokazuje on wygrane wybory nie dzięki, a pomimo fatalnej kampanii wyborczej. Paradoksalnie – autor kampanijnego gniota grzeje się później w blasku wyborczego zwycięstwa świetnie skrojonej za ich plecami akcji PR. Aha, w filmie tym, wymyślono na potrzeby kampanii wyborczej wojnę Stanów Zjednoczonych z... Albanią. Ktoś powie – to tylko film fabularny, nie dokument. No cóż...

– łamanie prawa, manipulowanie demokratycznymi zasadami, zakulisowe rozgrywki, wykorzystywanie władzy. Przeraża go to, do czego są w stanie posunąć się politycy. I to – dodam od siebie – nie tylko, gdy idzie o najwyższy urząd w USA. Willimon pracował przy kampaniach wyborczych, więc pewnie wie, o czym mówi.

IV

Znakomity amerykański socjolog Erving Goffman analizował rozumienie najróżniejszych kwestii społecznych poprzez usytuowanie ich w perspektywie sceny i kulis. Kiedyś mój uniwersytecki kolega, znany politolog Marek Migalski przekonywał, że uczestnicząc w życiu politycznym (ornitolog też czasami chce polatać) dowiedział się o polityce więcej niż na politologicznych studiach. Swoje doświadczenia czynnego politologa przedstawił żartobliwie w powieści „Paragraf 44”. Powieść Migalskiego to specyficzna mieszanka doświadczenia, oparów absurdu w opakowaniu groteski – pokazuje mieszanekę współczesnej politycznej głupoty i cynizmu w wersji celowo wybrymionej. Ale przecież kiedy przedstawia postaci polskiego establishmentu politycznego, to wydaje się, że w sporze liche przypadków udało się Migalskiemu uchwycić jego cechy charakterystyczne, skądinąd wstydliwie (szczerze, lecz niestaranie) skrywane. Fikcja fikcją, ale wszak w powieściowej politycznej fikcji przemycia Migalski zarówno swoje politologiczne refleksje i odkrycia („gdzie dwóch się bije, tam obaj korzystają”, to o zwarciu PiS – PO), a także polityczne doświadczenia („w wyborach nie walczy się z przeciwnikiem z innej partii, ale z kolegą na wspólnej liście, bo to on może nam zabrać nasz mandat. Ze jeśli się robi komuś jakąś polityczną przysługę,

V

Stefan Kisielewski, czyli popularny Kisiel, pisał o polskiej prozie, że jej „brak jednej drobnej rzeczy. Jakiej? Ano po prostu życia codziennego, dnia zwykłego w naszym kraju. Brak realistycznej, konwencjonalnej, ale pouczającej sztuki o naszym dzisiejszym życiu nad Wisłą, Odrą, Bugiem, życiu dla nas zwyczajnym, ale tu egzotycznym, nieznanym. (...) Dlaczego więc Polak prezentuje światu tylko wygibasy, marzenia, maski, pozy? Nawet Gombrowicz to robi, gdy myśli, że zdzierza Polakom snobistyczne pozerskie maski, to zakłada inne, wcale nie wiedząc, że Polskę w „Trans-Atlantyku” czy „Pornografii” zarysowuje też fikcyjną, aż ha” (Stefan Kisielewski, „Świat nieprzedstawiony”, W: Stefan Kisielewski, „Felietony”, tom 5, Prószyński i S-ka, Warszawa 2014, s. 648-649). Tak, trudno przedstawić polską rzeczywistość bez opakowania groteski.

VI

Przed nami wybory samorządowe – nie będzie scen z „Id marcowych”. Czy będzie przeważała groteska? Pożyjemy, zobaczymy... ▲

Polski skok w kosmos

Polscy inżynierowie stworzyli mechanizm nogi skoczka księżycowego. Robot, powstający na zlecenie Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA), ma stanowić alternatywę dla łazików, które nie zawsze radzą sobie w trudnym terenie Księżyca. Polska firma Astronika przedstawiła w śróde w Centrum Badań i Technologii Kosmicznych Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA-ESTEC) w Noordwijk (Holandia) ukończony mechanizm nogi skoczka księżycowego. Opracowana przez Polaków technologia to rozwiązanie wielu problemów, z jakimi spotykały się dotychczasowe misje kosmiczne podczas lądowań na ciałach niebieskich. Ładowniki przewraczały się albo grzeły w trudnym terenie. Polski skoczek waży mniej niż 10 kg i jest efektywny energetycznie. Jego twórcy zapewniają, że na Księżycu może skakać na wysokość nawet powyżej 3 m. To, jak księżycowy robot będzie ostatecznie wyglądał, okaże się w kolejnych fazach projektu. Twórca skoczka zakładając połączenie w maszynie kół i skaczących nóg: koło będzie umieszczone na nodze, a ta umożliwi robotowi wybić się ponad powierzchnię gruntu za pomocą urządzenia, które zostało właśnie zaprezentowane w Centrum Badań i Technologii Kosmicznych ESA. (PAP)

WOLNE MIEJSCE PRACY

Gmina Sucha Góra zatrudni

REFERENTA URZĘDU BUDOWLANEGO

z wykształceniem lub doświadczeniem budowlanym lub technicznym

Kandydat powinien postępować wg ogłoszenia publicznego nr 1/2024 opublikowanego na tablicy informacyjnej pod nr. 15/2024

na www.hornisucha.cz

Termin zamknięcia zgłoszeń 27. 03. 2024

Info: tel. 596 420 171

Oferujemy stosunek pracy na czas nieokreślony u stabilnego pracodawcy

REKLAMA

Dachy – remonty, dachy płaskie

Tel. +48 601 532 642

BAJKA, scena lalek Teatru Cieszyńskiego, poszukuje AKTORA

w wieku od 18 do 30 lat

Chcesz poznać inspirujący świat teatru lalek? Chciałbyś rozwijać swój talent aktorski we wspaniałym zespole? Jesteś kreatywny i otwarty na nowe pomysły? Dołącz do naszej rodziny teatralnej!

Co oferujemy:

- ✓ zespół ludzi, których pasją są lalki i tworzenie teatru dla dzieci;
- ✓ okazję zdobycia bogatego doświadczenia teatralnego i możliwość dalszego rozwoju;
- ✓ wynagrodzenie finansowe adekwatne do wkładu artystycznego.

Prosimy o przesłanie CV i portfolio na adres: dramaturg.bajka@tdivadlo.cz

Smaczny Catering
na imieniny, urodziny, jubileusze i spotkania rodzinne

WWW.CATERINGCIESZYN.PL

+48 537 357 077

Znajdź nas na X-ie

Czterdziestolatek

Piątek 15 marca, godz. 22.15

PIĄTEK 15 MARCA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (s.) **6.30** Zakochaj się w Polsce. Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku **7.00** Makłowicz w podróży. Podróż 46 **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Wilnoteka **11.30** Lepsza połowa 2 (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** To jest grane **12.50** M jak miłość (s.) **14.35** Polonia 24 **15.15** Bajki naszych rodziców. Między nami bocianami **15.35** Ale talent. Girlanda urodzinowa **15.50** Szansa na sukces. Opole 2024 **16.45** Laboratorium czasu (mag.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Zakochaj się w Polsce. Wąbrzeźno **18.50** Olá Polonia **19.10** Niezwykłe historie Białe-Czerwonych. Bronisław Malinowski **19.30** Program informacyjny **20.25** Na dobre i na złe (s.) **21.20** Na sygnale (s.) **22.15** Czterdziestolatek (s.) **23.10** Teleexpress Extra **23.30** Panorama.

SOBOTA 16 MARCA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Balans bielei **7.05** Jak żyje las. Leśnik chroni i pomaga **7.30** Pytanie na śniadanie **11.25** Kamera TVP Sport. Polskie kajakarki, droga do Paryża **11.50** Awantura o Basję **12.55** Wędrowiec polski. Polesia czar... **13.25** Na dobre i na złe (s.) **14.25** Forum **15.25** Okrasa łamie przepisy. Kipi kasza **16.00** Kulturalni PL **17.00** Teleexpress **17.20** M jak miłość (s.) **18.10** Szansa na sukces. Opole 2024 **19.05** Kabaretowe Naj. Legenda Kabaretu - Maciej Stuhr **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Kamerdyner (s.) **21.15** Sanatorium miłości 6 (reality show) **22.10** Dom pod Dwoma Orłami (s.) **23.00** To jest grane (pr. muz.) **23.30** Polacy to wiedzą! (teleturniej).

NIEDZIELA 17 MARCA

6.00 Zrzuńnawani, odbudowani **6.35** Czarne chmury (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.35** Misja Brazylii. Duszpasterstwo ulicy **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Słowo na niedzielę. Dwunasty dzień, czyli święty atrament **13.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Chrystusa Cierpiem Koronowanego i Krwi Zbawiciela w Paradyżu **14.15** Czarne chmury (s.) **15.10** Woronica **17** **16.05** Muzyczne N.A.J. Moda **16.30** Polacy to wiedzą! (teleturniej) **17.00** Teleexpress **17.20** M jak miłość (s.) **18.10** Muzyka na dobry wieczór **19.00** No... wiadomo (mag.) **19.30** Program informacyjny **20.20** Komisarz Alex **19** (s.) **21.15** Przygoda **22.40** Muzyczne N.A.J. Wojciech Młynarski **23.25** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka).

PONIEDZIAŁEK 18 MARCA

6.00 Polacy to wiedzą! (teleturniej) **6.30** Czysta **6.50** Kalendarium powstania styczniowego 1863 **7.00** Przysmak słow food 3. Kuchnia Tatarów polskich **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Olá Polonia **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Perły Bałtyku. Zrównoważone rybołówstwo **12.50** Komisarz Alex **19** (s.) **13.40** Osiecka (s.) **14.35** Kulturalni PL **15.35** Al-chemik.

Lóżko z gwoździ **15.50** Laboratorium alchemika **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **18.55** Kamperem po południu (mag.) **19.20** Polacy świata **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** Bliśko, coraz bliżej. Ważne zadanie **21.45** Świadek historii **23.10** Teleexpress Extra **23.30** Panorama.

WTOREK 19 MARCA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Pożyteczni.pl **7.00** Kulinarne wędrówki z Jolą Kleśer **7.30** Ziemiaki **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Kamperem po południu (mag.) **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Makłowicz w podróży. Podróż 46. Węgry **12.50** Bliśko, coraz bliżej. Ważne zadanie **14.10** Magazyn Ekspresu Reportaż **15.05** Jak to działa - Ekologia **15.35** Zwierzęci Czytali. Klub odkrywców **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Z Andrusiem po Galicji. Trzebinia **18.50** Nad Niemnem (mag.) **19.10** Studio Lwów **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** Ojciec Mateusz **23** (s.) **22.05** Przykazanie miłości. Historia rodziny Ułmów z Markowej **23.10** Teleexpress Extra **23.30** Panorama **0.00** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej).

ŚRODA 20 MARCA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Perły Bałtyku. Zrównoważone rybołówstwo **7.00** Kuchnia dwudziestolecia. Tradycyjnie i nowoczesnie **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Studio Lwów **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Jak żyje las. Leśnik chroni i pomaga **12.50** Ojciec Mateusz **23** (s.) **14.35** Przykazanie miłości. Historia rodziny Ułmów z Markowej **15.35** Animowanki. Pamiętnik Flori **2** **15.45** Go-tu-jemy. Domowa pizza **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Źródło nadziei **18.50** Kierunek Zachód (mag.) **19.10** Magazyn z Wysp (mag.) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** O mnie się nie martw (s.) **22.15** Solidarność i samotność Adama Zagajewskiego **23.10** Teleexpress Extra **23.30** Panorama.

CZWARTEK 21 MARCA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **7.00** Jak to działa - Ekologia **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Nad Niemnem **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Źródło nadziei **12.50** O mnie się nie martw (s.) **14.35** Solidarność i samotność Adama Zagajewskiego **15.35** Bajki naszych rodziców. Miś Uszatek **15.45** Mały pingwin Pik-Pok. **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Polskie Parki Narodowe. Park Narodowy Gór Stołowych **18.50** W obiektywie Polonii. Wschód **19.10** Wilnoteka **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** Lokatorka 2 (s.) **22.15** Polonia 24 **22.50** Laboratorium czasu **23.10** Teleexpress Extra **23.30** Panorama.

Nie pełnomocnik, ale koordynator

Marszałek Senatu RP Małgorzata Kidawa-Błońska powołała Roberta Tyszkiewicza na utworzone właśnie stanowisko koordynatora do spraw Polonii i Polaków za granicą. – Senat będzie się mógł lepiej opiekować Polonią i Polakami mieszkającymi za granicą i rozdysonować środki na ich wsparcie – powiedziała marszałek.

● Robert Tyszkiewicz został koordynatorem ds. Polonii i Polaków za granicą. Fot. HUBERT PIELAS/Kancelaria Senatu

Łukasz Klimaniec

W poniedziałek 11 marca zostało powołane do życia stanowisko koordynatora do spraw Polonii i Polaków za granicą, które ostatecznie zastąpiło istniejący od 2019 roku urząd pełnomocnika rządu ds. Polonii i Polaków za granicą, który m.in. będzie koordynować działania dotyczące zlecania zadań publicznych w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą, nadzorować prace Polonijnej Rady Konsultacyjnej przy marszałku Senatu i innych podmiotów wykonujących takie zadania zlecone przez marszałka Senatu, a także przygotowywać propozycje działań i inicjatyw na rzecz Polonii i Polaków za granicą.

– Bardzo się cieszę, że Senat będzie się mógł lepiej opiekować Polonią i Polakami mieszkającymi za granicą i rozdysonować środki na ich wsparcie – powiedziała marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska na poniedziałkowej konferencji prasowej, podczas której ogłosiła konkurs ofert na realizację zadań publicznych „Senat – Polonia 2024”.

Podkreśliła, że po kilkuletniej przerwie do budżetu Kancelarii Senatu wracają środki – 10 milionów zł – na realizację zadań na rzecz Polonii i Polaków mieszkających za

granicą. Dodała, że podstawowym celem konkursu będzie sprawiedliwe i transparentne rozdzielanie tych pieniędzy między organizacje polonijne. Zachęcała do udziału w konkursie zarówno organizacje duże działające, jak i te, które dopiero teraz zaczynają funkcjonować dzięki środkom z Senatu.

– Głównym kryterium przyznawania środków będzie merytoryczna ocena – dodała marszałek Senatu. Dlatego też powołała Roberta Tyszkiewicza na koordynatora ds. spraw Polonii i Polaków za granicą, który m.in. będzie koordynować działania dotyczące zlecania zadań publicznych w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą, nadzorować prace Polonijnej Rady Konsultacyjnej przy marszałku Senatu i innych podmiotów wykonujących takie zadania zlecone przez marszałka Senatu, a także przygotowywać propozycje działań i inicjatyw na rzecz Polonii i Polaków za granicą.

Robert Tyszkiewicz wyjaśnił, że konkurs ofert na realizację zadań publicznych „Senat – Polonia 2024” rozpoczął się 11 marca 2024 r., nabór wniosków ruszy 18 marca, a zakończy 15 kwietnia.

– Mam nadzieję, że w połowie maja konkurs zostanie już rozstrzygnięty i wkrótce potem zwycięskie organizacje otrzymają wsparcie – podkreślił. Główne kierunki działań na rzecz Polonii i Polaków za granicą w 2024 r. to aktywizacja młodego pokolenia, wzmacnianie pozycji środowisk polskich i polonijnych

INFORMATOR

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet zaprasza 20 marca o godz. 15.00 na spotkanie kulinarne – kuchnia wielkanocna – do Domu PZKO. **BYSTRZYCA** – Zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze, które odbędzie się w niedzielę 24 marca o godz. 16.00 w Domu Polskim. W programie: występ młodzieży szkolnej oraz występ ZF „Bystrzyca”. Rezerwowanie z działalności koła w roku 2023, plan pracy na rok 2024, dyskusja.

▲ Stowarzyszenie historyczne Hereditas zaprasza na konferencję pt. „Karol Michejda – znaczący śląski ewangelicki pastor i budziiciel”, która odbędzie się w sobotę 23 marca o godz. 9.00 w centrum LEKAW w Bystrzycy. Rezerwacja miejsc pod e-mail: muzeum.hereditas@gmail.com. **CHÓR „Lira” z Dąbowa** – Poszukuje nut do akompaniamentu i promocji Polski. Składane oferty zadań muszą się wpisać w jeden z tych kierunków.

KARWINA – Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej będzie w piątek 22 marca czynny tylko do godz. 15.00. Powodem jest organizacja imprezy „Wieczór z Andersenem”. Dziękujemy za wyrozumiałość. **KARWINA-FRYSZTAT** – Zapraszamy wszystkich członków i sympatyków naszego koła na zebranie sprawozdawcze, które odbędzie się 17 marca o godz. 15.00. Po nim zaplanowano sejmik gminny. **KŁUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW W RC** – Zapraszamy na spotkanie z okazji Dnia Nauczyciela, organizowane przez Towarzystwo Nauczycieli Polskich w RC. Odbędzie się ono w poniedziałek 25 marca o godz. 16.30 w Teatrze Cieszyńskim w Czeskim Cieszynie. W programie: spektakl Sceny Polskiej pt. „Księżniczka na opak wywrócona”, następnie spotkanie towarzyskie. Zgłoszenia prosimy przesyłać najpóźniej do poniedziałku 18 marca Janinie Procter, nr komórki 723 158 041, adres e-mail: janinaprocter@seznam.cz.

KŁUB 99 – Spotyka się w poniedziałek 18 marca o godz. 11.00 w restauracji Ośrodku Kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie. **LUTYNIA DOLNA** – MK PZKO zaprasza na Spotkanie Wiosenne w czwartek 28 marca do małej sali Domu Kultury w Lutyni Dolnej. Program: o godz. 15.30 sejmik Lutyni Dolnej i Wierzniowie, o 16.30 zebranie z prezentacją zdjęć z imprez, kwiatek dla pań. **MISTRZOWICE** – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków na zebranie członkowskie połączone z obchodami MDK, które

odbędzie się w niedzielę 17 marca o godz. 16.00 w budynku dawnej polskiej szkoły w Mistrzowicach. W programie występ zespołu „Niezapominajki”. Poczestunek zapewniony. **NIEBORY** – Miejskowe Koło PZKO zaprasza 17 marca o godz. 16.00 na spotkanie z Jewką Trzyńczanką pod tytułem „Jak to kiedyś było” do Domu PZKO. W programie: zagra i zaśpiewa rodzina Pustówków, wystąpi laureatka konkursu gwar Teresa Richter, oraz gość specjalny – Ewa Szczerbowa. **PTTS „BŚ”** – zaprasza 20 marca do Izby Pamięci (pod „Czytelnią”) w Wędrynie na na godzinę 11.00 na spotkanie z fizjoterapeutą Sewerynem Krzywoniem, który w wykładzie „Aktywność w procesie starzenia się” opowie nam dlaczego ważny jest ruch, jak zachować kondycję fizyczną, jak poprawia ona nasze samopoczucie. Spotkanie poprzedzi spacer po Wędrynie. Wychodzimy z dworca kolejowego w Wędrynie o godz. 9.40. Spacer prowadzi Jan Walek, tel. 721 413 926.

OFERTY

MAŁOWANIE I CZYSZCZENIE DA-CHÓW, płotów, elewacji i inne. Tel. 732 383 700. Bałicki. **SPRZEDAM** „Poczet królów polskich”, małą lodówkę (85 l), samowar. Tania. Tel. 736 137 123.

KONCERTY

POLSKIE TOWARZYSTWO ARTYSTYCZNE „Ars Musica” – Zapraszamy na Koncert Pasyjny chóru „Anticum Novum” w sobotę 16. 3. o godz. 16.00 do kościoła ewangelickiego w Bystrzycy.

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, galeria w holu na parterze: „Jan Kubisz (1848-1929)”. Czynna w godzinach otwarcia budynku. **CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33:** trzy

wystawy: „Patriotyzm i odwaga Henryki Pustowójtówny (1838-1881)”, „Jan Buzek (1874-1940)” i „Jerzy Buzek (1874-1939)”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00. **TRZYNIEC, MUZEUM HUTY**

TRZYNIECKIEJ i MIASTA TRZYNICA, Sala Wystaw, ul. Frydecka 387: do 31. 3. wystawa pt. „Lalki, gdziekolwiek spojrzysz”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

Dnia 15 marca 2024 mija 20. rocznica kiedy od nas odeszła nasza Kochana Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. inż. ANNA PRZECZEK
z Hawierzowa-Suchej

Z miłością i szacunkiem wspomina rodzina.

Można odejść na zawsze, by stale być blisko...

Dnia 14 marca minęła szósta rocznica śmierci naszego Ukochanego Ojca, Dziadka i Pradziadka

śp. ARNOLDA SIKORY
z Wędryny

Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

Miłość nie kończy się u bram śmierci. Żyjesz kochany w naszych sercach i pamięci.

Dnia 18 marca obchodziliby 40. urodziny nasz Najdroższy Syn, Sędzia

mgr śp. ADAM WALACH
z Czeskiego Cieszyna

Wszystkich, którzy znali Jego szlachetne i dobre serce, prosimy o ciche wspomnienie. Rodzice Marcela i Zenon.

W naszych sercach i naszych myślach pozostaniesz na zawsze...

W sobotę 16 marca minie 1. smutna rocznica, kiedy przestało bić szlachetne serce naszej Najdroższej

śp. HELENY WIERZGONIOWEJ
z Karwiny

O chwilę wspomnień i żadamy proszą najbliżsi.

W naszych sercach i w naszych myślach pozostaniesz na zawsze...

Dnia 17 marca minie ósma rocznica, kiedy zmarła Najdroższa

śp. MARTA WOJTYŁOWA
z Bukowca

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

W naszym sercu i w naszych myślach pozostaniesz na zawsze...

Dnia 12 marca 2024 zmarł w wieku niespełna 82 lat nasz Drogi

inż. KAROL KUBICA

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w sobotę 16 marca 2024 o godz. 12.00 w kościele ewangelickim Na Niwach w Cz. Cieszynie. Zasmuceni: żona Aniela, córka Alina i syn Wiesław z rodzinami.

Pokój Ci wieczny w cichej krainie, Gdzie ból nie sięga, gdzie łza nie płynie, Gdzie słyszysz Boga głos serdeczny, Pokój Ci wieczny...

W dniu 13 marca 2024 zmarła przeżywszy 81 lat

śp. KRYSZYNA SANTARIUSOWA
z domu Bajer, zamieszkała w Olbrachcicach nr 142

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w dniu 19 marca 2024 roku o godz. 15.00 w kościele ewangelickim A.W. w Olbrachcicach. Po nabożeństwie nastąpi odprowadzenie do grobu rodzinnego na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina.

ŻYCZENIA

Śczęścia, zdrowia i błogości, moc radości i miłości. Chwytaj chwile jak motyle, biegnij, skacz i ciesz się młotem.

Z okazji jubileuszu życiowego

panu inż. OTAKAROWI KOŁORZOWI
z Datyni Dolnych

wszystkiego najlepszego życzą najbliżsi.

WSPOMNIENIA

Dnia 19 marca 2024 obchodziliby swoje 85. urodziny nasza Kochana

śp. HALINA BRANNA
z Czeskiego Cieszyna

O chwilę wspomnień i modlitwę proszą mąż oraz córka i syn z rodzinami.

W marcu obchodziliby 95. rocznicę urodzin

śp. ANIELA CIMAŁA
a w sierpniu przypada setna rocznica urodzin Jej Męża

śp. TADEUSZA
Z miłością i szacunkiem wspominają córki i syn z rodzinami.

W marcu mija 5. rocznica odejścia do wieczności naszych Kochanych

JAROSŁAWY JURSORWEJ i FRANCISZKA HUMLA

O modlitwę proszą najbliżsi.

Uptywa szybko życie, jak potok płynie czas, za rok, za dzień, za chwilę, razem nie będzie nas.

Dnia 13 marca minęła pierwsza bolesna rocznica śmierci naszego Ukochanego

IGORA MÕHWALDA
zamieszkałego w Orłowej na Obrokach.

O chwilę wspomnień i cichej żałoby proszą rodzina.

PROGRAM TV

PIĄTEK 15 MARCA

TVP 1

6.10 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.50** Ranczo 3 (s.)

9.45 Komisarz Alex

Nina Bandurska, lekarz podologii i współwłaścicielka kliniki podologicznej, umiera w szpitalu w ciągu paru godzin po zaszlabnieniu. Siostra Niny, Alina, nie może się z tym pogodzić. Podejrzewa, że śmierć nie nastąpiła naturalnie, ponieważ Nina była zawsze okazem zdrowia. Alina dzwoni do swojego znajomego, komendanta Stanisława Mędrzaka, by przyrzaił się tej sprawie. Policjanci rozpoczynają śledztwo. Autopsja wykazuje, że Nina miała we krwi dużą ilość toksycznej kolchicyny...

17 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 26 (s.) **11.35** Okrasa lamie przepisy. Kipi kasza **12.10** Agrobiznes **12.35** Rok w ogrodzie extra **12.55** Natura w Jedyne. Opowieści śródziemnomorskiego lasu. Las stuletnich dębów **14.00** Złoty chłopak (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedziectwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Leśniczówka (s.) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.15** Reporterzy **20.35** Będziemy mieszkać razem (s.) **21.30** Kogel-mogel **23.25** Matylda (s.).

TVP 2

6.20 Anna Dymna - spotkajmy się. Alicja Sikorska **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Opera cja zdrowie **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Akacja 38 (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** Górcy ratownicy **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.10** Va banque (s.) **18.45** Akacja 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.50** Muzyka na dobry wieczór. Lady Pank **21.55** To jest grane (pr. muz.) **22.30** Panorama **23.10** Kino relaks. Nie powiesz nikomu?

TVN

5.50 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Gdynia **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Piaszczno **12.35** Ukryta prawda **14.40** Szpital (s.) **15.45** Doradca smaku **15.50** Kuchenne rewolucje. Kraków **16.55** Ukryta prawda **18.00** Detektywi (s.) **19.00** Fakty **19.25** Relacja z gali rozdania medialnej nagrody M. Waltera **19.50** Uwaga! **20.00** Koniec świata, czyli kogel-mogel **24.20.5** Bodyguard (film USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień **8.40** Malanowski i partnerzy (s.) **9.40** Sekrety rodziny **10.40** Dlaczego ja? **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenia **13.20** Interwencja (mag.) **13.40** Trudne sprawy (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.05** Twój Twarz Brzmi Znajomo **22.10** Wojna (s.) **23.10** Morbius (horror USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Hotel Portofino (s.) **9.55** Banknot **10.05** Podróż po Malawi **10.40** Niezwykłe losy **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Na tropie **14.25** Reporterzy **15.15** Petra Černocká **15.30** Uśmiechy Złoty Adamowskiej **16.05** Lopatologicznie **17.00** Mieszkać jak... Trzy siostry **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Doktor Martin (s.) **21.05** Wszystkie-party **22.00** Hercule Poirot (s.) **23.45** Komisarz Montalbano (s.) **1.45** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Zwierzęta z kamerami **9.20** Przygody nauki i techniki

10.15 Turlalo się, turlalo

Często mają nazwy poetyckie i geograficzne – np. Jadernicka Moravská, Jaroměřská Mišeň czy Kravanička. Już wydawało się, że o nich zapomnieliśmy ze względu na duże, wypolerowane owoce eksponowane na półkach supermarketów. Teraz stare regionalne odmiany jabłoni, gruszy, a nawet śliwy ponownie zapuszczają korzenie w krajowym krajobrazie. Jeden z takich sadów założyli niedawno ludzie między Jistebnikiem a Klimkowicami koło Ostrawy...

10.50 Dzień zwycięstwa minuta po minucie **11.40** Cuda techniki **12.30** Poszukiwania konia trojańskiego **13.25** Industria **13.50** Po Czechach **14.00** Islandia - elfowie, lód i ogień **14.55** Powstanie Protektoratu Czech i Moraw **15.00** Tragiczne zdarzenia **15.15** Jeśli się zgodzę, trafię na szafot **15.45** Zdrójka czy ofiara? **16.35** Drogi do Agde czyli Walka bidenów **17.05** Výborná SHOW **17.50** Słowackie wince **18.20** Czeska przystopka w Himalajach **19.15** Razem na granicy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Śmierć człowieka skorumpowanego (film) **22.05** Metro strachu (film) **23.50** Historia SS **0.45** Greta Thunberg - rok do zmiany świata.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.30** Jedna rodzina (s.) **10.55** Partnerki (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przyszłonia w różnym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.35** Zamierzmy się żonami **16.57** Popo tywli (s.) **19.00** Fakty **19.25** Relacja z gali rozdania medialnej nagrody M. Waltera **19.50** Uwaga! **20.00** Koniec świata, czyli kogel-mogel **24.20.5** Bodyguard (film USA).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.05** M.A.S.H. (s.) **9.10** Zoo (s.) **10.30** Policja Hamburg (s.) **12.30** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.30** Powrót komisarza Rexa (s.) **14.30** Policja w akcji **15.30** Tak jest, szefie **16.40** Incognito **17.55** Nakryty do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Kochamy Czechy **23.45** Tak jest, szefie! **0.50** Policja w akcji.

SOBOTA 16 MARCA

TVP 1

6.10 Siostry (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.20** Pelnosprawni **8.50** Życie lasu. Storczyki **9.30** Ranczo 3 (s.) **10.35** Komisarz Alex 17 (s.) **11.35** Ojciec Mateusz 26 (s.)

12.30 Gwiazdy w południe. Łowcy skalpów (western USA)

Joe Bass poluje na zwierzęta futerkowe. Kiedy po długiej nieobecności traper wraca do domu, na drodze natyka się na grupę Indian Kiowa, którą prowadzi wódz Dwie Wrony. Indianie zabierają futra, które Joe zdobył podczas polowania, a w zamian zostawiają czarnokórego niewolnika Josepha Lee. Wiedząc, że nie pokona rabusiów, Bass godzi się na taką zamianę. Ale kiedy Indianie odjeżdżają, Joe i Joseph podążają ich tropem, by odzyskać zabrane skóry...

14.25 Okrasa lamie przepisy. Krótka historia bigosu **15.00** Miłość i medycyna 3 (s.) **15.55** Sanatorium miłości 6 (reality show) **17.00** Telexpress **17.35** Ojciec Mateusz 30 (s.) **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Komisarz Alex 20 (s.) **21.20** Hit na sobotę. Marzec '68 **23.30** Dobrzy ludzie (thriller koprt.).

TVP 2

6.00 Barwy szczęścia (s.) **6.30** M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.30** To jest grane **12.05** Artur i Minimki (film familijny USA) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Kolo fortuny (teleturniej) **15.15** Szansa na sukces. Opole 2024 **16.20** Na dobre i na złe (s.) **17.25** No... wiadomo (mag.) **17.55** Słowo na niedzielę. Dwunasty dzień, czyli święty atrament **18.10** Va banque (teleturniej) **18.45** Akacja 38 (s.) **20.00** The Voice Kids 7. Przeglądanie w ciemno **22.20** Panorama **22.55** Muzyka na dobry wieczór. Lady Pank **23.55** Cwaniaki z Hollywood **20.00** Śmierć człowieka skorumpowanego (film) **22.05** Metro strachu (film) **23.50** Historia SS **0.45** Greta Thunberg - rok do zmiany świata.

TVN

5.55 Bitwa o gości (reality show) **6.50** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** The Traitors. Zdrójca (pr. rozr.) **13.05** Niezwykłe Stany Prokopa (pr. rozr.) **13.35** Camera Cafe (s.) **14.05** MasterChef Nastolatki (pr. rozr.) **15.40** Skoki narciarskie. Zawody Pucharu Świata w Vikersund **18.25** Milionerzy (teleturniej) **19.00** Fakty **19.30** Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich **19.45** Uwaga! **20.00** Mam talent! (pr. rozr.) **21.45** Planeta singli 2 (komedia polska).

POLSAT

6.00 Nowy dzień **7.55** Karate Kid 4. Mistrz i uczennica (komedia USA) **10.10** Ewa gotuje (mag.) **10.40** Nasz nowy dom (reality show) **11.40** Bogaty dom - biedny dom (reality show) **12.45** Drwale i inne opowieści Bieszczadów (s.) **13.40** Polacy za granicą. Vancouver **14.40** Rolnicy. Podlasie **15.45** Dagmara szuka męża (reality show) **16.45** Więzienie kobiet (s.) **17.45** Chłopaki do wzięcia (s.) **18.50** Wydarzenia **19.15** Prezydenci i premierki (s.) **20.05** Shark Forever (film anim. USA) **22.00** Elżjuzm (film USA).

TVC 1

6.00 Buleczki z rana **6.25** Łopatologicznie **7.15** Kochamy zwierzęta **7.50** Jak wodnik został szewcem (bajka) **8.35** Dziadek (film) **9.05** Uśmiechy Jozefa Kronera **9.45** Gejzer **10.15** Ojciec Brown (film) **11.05** Wszystkie-party **12.00** Z metropolii, Tydzień w regionach **12.25** Nasze hobby **13.00** Wiadomości **13.05** Jak wyleczyć Babę Jagę (bajka) **13.55** Dzikie lądzdzie (bajka) **14.35** Wyższa zasada (film) **16.20** Panna Marple (s.) **17.50** Kot to nie pies **18.25** Chłopaki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Pieczę cały kraj **21.20** Lata z Jaramiorem Hanlikiem **22.35** Fantomas (film) **0.20** Sprawy detektyw Murdocha (s.).

TVC 2

6.00 Czeska przystopka w Himalajach **6.50** Einsteinowie wśród zwierząt **7.45** Piękne kraje z lotu ptaka **8.40** Na biegówkach po Czechach **8.50** Podróż po Czechach **9.15** Cuda techniki **10.05** Lotnicze katastrofy **10.55** Auto Moto Świat **11.15** Auto Moto Test **11.30** Salamandry - wzór zdolności adaptacyjnej w naturze **12.25** Babel **12.50** Czeskie ślady **13.50** Z kucharzem dookoła świata **14.45** Dramat w głębinach (film) **16.15** Europa z lotu ptaka **17.05** Ukryte skarby **17.30** Cudowna planeta **18.25** Afryka z lotu ptaka **19.20** Industria **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** 300 Spartan (film)

21.55 Wilcze prawo: 1983 (film)

Kolejna 10-letnia dziewczynka z Yorkshire przepada bez wieści. Nadinspektor Morice Jobson (David Morrissey) powraca myślami do 1974 roku, kiedy znaleziono ciało zamordowanej małej Clare. O jej zabicie oskarżony został młody chłopak z okolicy, Michael Myshkin. Policjant zdobywa się na gorzki rozrachunek z własnym sumieniem. Postanawia zapobiec kolejnym bezpodstawnym aresztowaniom, bez względu na nieetykalny układ i sieć korupcji, która od 14 lat spowija policję z Yorkshire. Za niespodziewanego sprzymierzeńca ma zaniechanego prawnika bez własnej kancelarii, Johna Pigotta (Mark Addy)...

23.40 Dalglish (s.) **0.30** Pewnego razu w Londongradzie.

NOVA

5.55 Zig i Sharko (s. anim.) **6.10** Stacyjkowo (s. anim.) **7.10** Alvin i wiewiórki (s. anim.) **7.55** Weekendowe Śniadanie **10.55** Dwa miliony dolarów napiwku (film) **13.05** RV: Szalone wakacje na kółkach (film) **15.00** Twarda zstuka (film) **17.20** Dziennik Bridget Jonesa (film) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Fantastyczne zwierzęta: Tajemnicze Dumbledorea (film) **23.15** Iluzja (film) **1.30** Ognisty podmuch II (film).

PRIMA

6.05 Bolek i Lolek wyruszają w świat (s. anim.) **6.35** M.A.S.H. (s.) **9.05** Autosalon.tv **10.10** Incognito **11.20** Kochamy Czechy **15.15** Sněžny a machři (film) **17.00** Wybuch nastąpi o siedemnastej (film) **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Prezydentka (film) **22.25** Bodyguard zawodowce (film) **0.30** Osaczony (film).

NIEDZIELA 17 MARCA

TVP 1

6.20 Słownik polsko@polski **6.55** Słowo na niedzielę. Dwunasty dzień, czyli święty atrament **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Lagiewnikach **8.00** Tydzień **8.25** Zakochał się w Polsce. Wąbrzeźno

8.55 Fascynujące miejsca. Fascynujący czas wiosny

Cykl poświęcony środowisku naturalnemu, przyrodzie, krajobrazom i zwierzętom najciekawszych miejsc na świecie. W tej części obserwujemy zmiany, które występują w przyrodzie na wiosnę. Wczesna wiosna w Europie Środkowej. Na początku marca nocy nadal są mroźne, a drzewa nagie...

9.20 Człowiek na torze (dramat psychol.) **10.55** U Pana Boga w ogródku (s.) **11.55** Między ziemią a niebem (mag.) **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Miśja Brazylia. Ocean biedy **13.05** BBC w Jedyne. Serengeti **2 14.10** Klan Kennedych (s.) **15.05** Dom. Zażalenie do Pana Boga (s.) **17.00** Telexpress **17.35** Komisarz Alex 20 (s.) **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Matylda (s.) **21.20** Sanatorium miłości 6 (reality show) **22.10** „Sanatorium miłości 6” **22.20** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.25** Markiza Angelika (film koprt.).

21.55 Wilcze prawo: 1983 (film)

Kolejna 10-letnia dziewczynka z Yorkshire przepada bez wieści. Nadinspektor Morice Jobson (David Morrissey) powraca myślami do 1974 roku, kiedy znaleziono ciało zamordowanej małej Clare. O jej zabicie oskarżony został młody chłopak z okolicy, Michael Myshkin. Policjant zdobywa się na gorzki rozrachunek z własnym sumieniem. Postanawia zapobiec kolejnym bezpodstawnym aresztowaniom, bez względu na nieetykalny układ i sieć korupcji, która od 14 lat spowija policję z Yorkshire. Za niespodziewanego sprzymierzeńca ma zaniechanego prawnika bez własnej kancelarii, Johna Pigotta (Mark Addy)...

TVN

5.55 Bitwa o gości (reality show) **6.50** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** The Traitors. Zdrójca (pr. rozr.) **13.05** Niezwykłe Stany Prokopa (pr. rozr.) **13.35** Camera Cafe (s.) **14.05** MasterChef Nastolatki (pr. rozr.) **15.40** Skoki narciarskie. Zawody Pucharu Świata w Vikersund **18.25** Milionerzy (teleturniej) **19.00** Fakty **19.30** Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich **19.45** Uwaga! **20.00** Mam talent! (pr. rozr.) **21.45** Planeta singli 2 (komedia polska).

POLSAT

6.00 Nowy dzień **7.00** Angry Birds 2. Film **9.20** Ralph Demolka w internecie (film anim. USA) **11.40** Shrek Forever (film anim. USA) **13.40** Ninja Warrior Polska (reality show) **15.40** Twoja Twarz Brzmi Znajomo. Najlepsi! **17.40** Nasz nowy dom (reality show) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Państwo w państwo **20.00** Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami **22.25** Planeta Singli. Ośiem historii (s.) **23.25** Kiler-ów 2-óch (komedia polska).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.25** Lysina **6.45** Wyższa zasada (film) **8.25** Buleczki z rana **8.55** Łopatologicznie **9.50** Kalendarium **10.05** Kamera na szlaku **10.35** Obiektyw **11.05** Dynastia Novaków (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** Srebrny i Rudy (bajka) **14.10** O solimskiej księżniczce (bajka) **14.45** Sam go utopię (film) **16.15** Był sobie dom (s.) **17.30** Rynekczek (s.) **18.25** Co umiały nasze babcie **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** To se vysvětlí, soudruzi! (s.) **21.10** 168 godzin **21.45** Niewinne kłamstwa (s.) **23.00** Sprawy detektyw Murdocha (s.) **23.45** Niezwykłe losy.

TVC 2

6.00 Rycerz **6.50** Duże maszyny **7.45** Falszywe operacje II wojny światowej **8.30** Czechosłowacki tygodnik filmowy **8.45** Poszukiwania utraczonego czasu **9.05** Historics **10.00** Cuda ludzkiego geniuszu **10.50** Największe apokalipsy w dziejach świata **11.45** Malediwy w wodzie **12.05** Nie poddawaj się **12.35** Magazyn chrześcijański **13.00** Magazyn religijny **13.30** Księżniczki na eksport **13.55** Na pływalni z Oldřichem Utendorskim **14.25** Kot to nie pies **14.55** Tajemnice brytyjskiej rodziny królewskiej **15.45** My, obywatel Protektoratu **16.35** Słowackie winice

17.05 Templariusze: obleganie Malty

Dwuczęściowy dokument opowiadający o jednym z ciekawszych wątków z historii sławnego zakonu templariuszy. W połowie XVI wieku konflikt między dwiema najpotężniejszymi religiami świata w basenie Morza Śródziemnego zakończył się bitwą o duszę Europy...

18.00 Dwa w jednym **18.30** Bali, wyśpa marzeń **19.20** Ciekawostki z regionów **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Nieprzyjaciele (film) **22.15** Żelazny krzyż (film) **0.25** Greta Thunberg - rok do zmiany świata.

NOVA

6.05 Zig i Sharko (s. anim.) **6.20** Denver: ostatni dinozaur (s. anim.) **7.10** Alvin i wiewiórki (s. anim.) **7.55** Weekendowe Śniadanie **10.25** Poradnik domowy **11.55** Za pięć dwunasta **13.20** Spece (s.) **14.20** Na zawsze twoja niewierna (film) **16.25** Merkury w znaku (s.) **18.15** Powrót Arabeli (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Policja Hvar (s.) **21.30** Policja kryminalna na Anděl (film) **22.45** Odlamki **23.20** Barry Seal: król przemytu (film) **1.40** Na zawsze twoja niewierna (film).

PRIMA

6.00 Statkiem przez Kornati **6.05** Bolek i Lolek wyruszają w świat (s. anim.) **6.25** M.A.S.H. (s.) **8.55** Prima Czechy **9.30** Prima świat **10.05** Ve varu **11.00** Pr. dyskusyjny **12.00** Poradnik domowy **12.55** Poradnik Pepy Libického **13.40** Poradnik Ládi Hruški **15.20** Gliniarz (s.) **16.35** Serce na dłoni (film) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Siedem stopni do władzy (s.) **21.35** Bezlitość **22.40** Mission: Impossible II (film) **0.55** Zgubiony i znaleziony (film).

PONIEDZIAŁEK 18 MARCA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.50** Ranczo 3. Odsiecz (s.) **9.50** Komisarz Alex 17 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 26 (s.) **11.35** Korona król

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

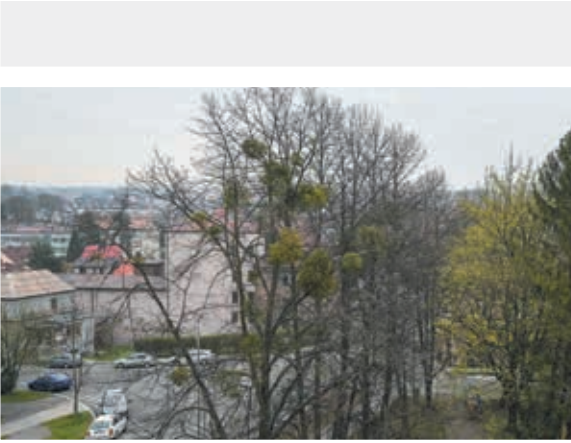
WEHIKUŁ CZASU

Tak było...

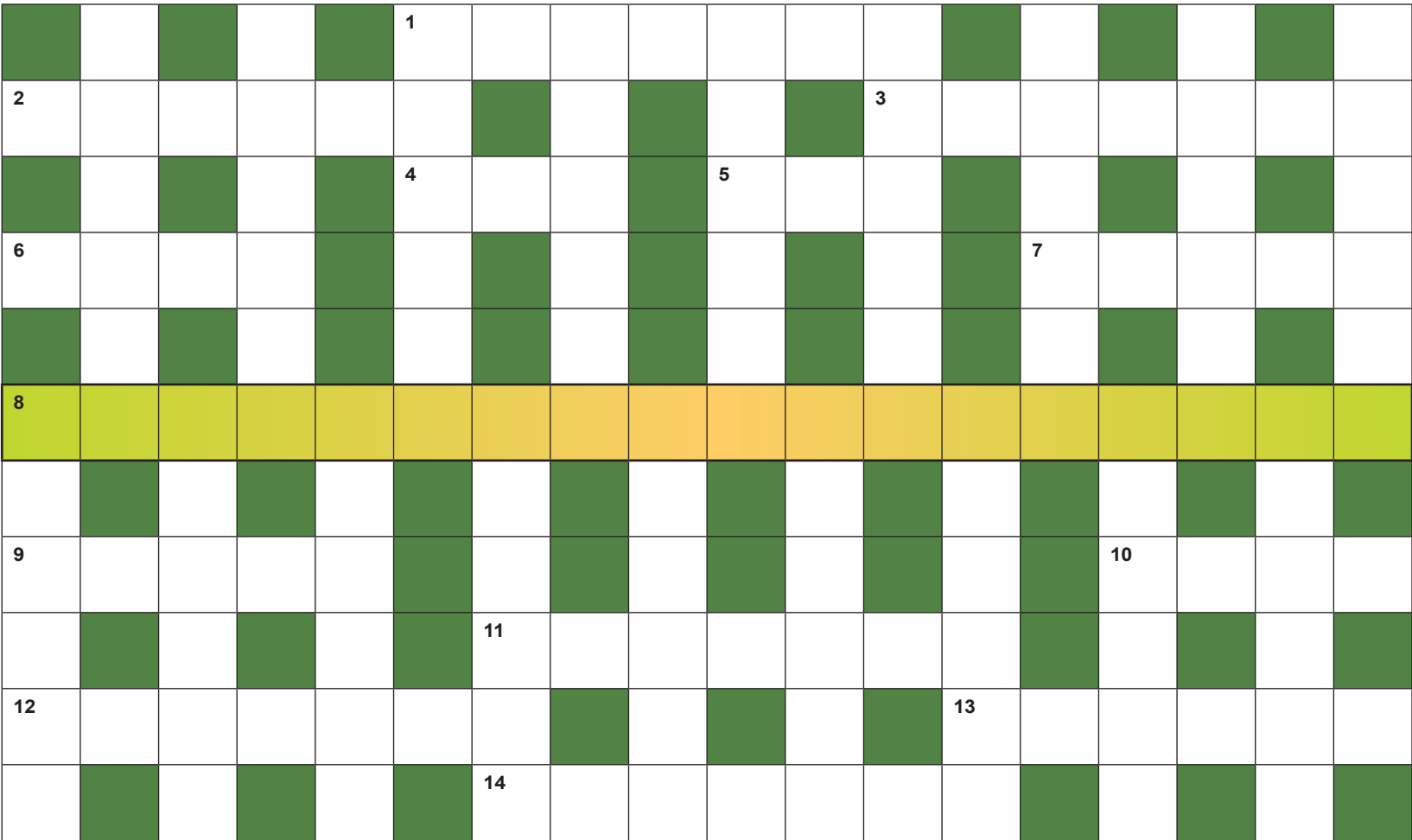

• Tym razem prezentujemy ulicę Ostrawską w Czeskim Cieszynie. Ujęcie wykonane zostało z dachu domu na osiedlu ONV 6. Archiwalne zdjęcie z 1974 roku jest autorstwa Romana Kiszy, a współczesne wykonał Zenon Kisza. Dziękujemy za współpracę!

...tak jest

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy wysłać na e-mail: info@glos.live. Termin upływa w środę 27 marca. Nagrodę za poprawne rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 1 marca otrzymuje **Janusz Pindur z Oldrzychowic**. Autorem dzisiejszego zadania jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 1 marca: POTRZEBA ROZUMU NAUCZY

Rozwiązaniem jest przysłowie polskie...

- POZIOMO:**

 - 1. orzechy i suszone figi, daktyle, rodzyunki
 - 2. południowoamerykański, udomowiony gatunek lamy
 - 3. kupowane na stoisku odzieżowym
 - 4. album zespołu Budka Suflera
- 5. energia lub siła, którą wyzwala jakieś urządzenie lub zjawisko
 - 6. na plecach wielbłąda
 - 7. w starożytnym Egipcie: królewskie nakrycie głowy

- 8. ROZWIĄZANIE DODATKOWE**

 - 9. dolna część twarzy poniżej ust lub biała świętego Mikołaja
 - 10. kiks, kłopotliwa niezręczność, nietakt, uchybienie towarzyskie
 - 11. auto produkowane w NRD, nazywane mydelniczką lub fordem kartonem
- 12. budynek gospodarczy służący do przechowywania zboża, słomy, siana
 - 13. cela więzienna bez okna i bez pryczy, izolatka więzienna
 - 14. górny bieg rzeki Kongo.

PIONOWO: ACETAL, ALBANO, ANEMIA, ARENDA, BANDAŻ, BARBER, BIOLOG, DOBOSZ, EUCKEN, FRETKA, HERSZT, KACPER, LAMENT, RAFAEL, TABAKA, WAGARY, YAMAHA, YEADON.

Wyrazy trudne lub mniej znane: LUALABA, NEMES